

การพัฒนาศักยภาพของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
Academic Enhancement of Prince of Songkhla University Lecturers
Pattani Campus

สิริพันธ์ เดชพลกรัง

SIRIPHAN DEJPONKRANG

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2543

ขอสงวนลิขสิทธิ์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี
ได้รับจาก

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการพัฒนาด้านวิชาการ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาด้านวิชาการ ของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน แก้ไขปัญหา และอุปสรรคในการพัฒนาด้านเองของคณาจารย์ เครื่องมือที่ใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 79.73 ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์และนำเสนอในรูปของร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ในการพัฒนาด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า มีการพัฒนาด้านเองโดยการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจาก หนังสือในสาขาวิชามากที่สุด รองลงมาคือ การอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร และการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากโทรทัศน์ ส่วนการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากวีดิทัศน์จะมีการปฏิบัติน้อยที่สุด
2. ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการพัฒนาด้านวิชาการ โดยการอ่าน/ค้นคว้าทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามอายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน พบว่า โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. ในการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความรู้/ความก้าวหน้า จาก ทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า มีการประยุกต์ใช้ความรู้ในการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่มากกว่าการประยุกต์ใช้ความรู้ในด้านอื่นๆ

4. ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ไม่ว่าหน่วยงานใดเป็นผู้จัดกิจกรรมในการพัฒนาด้านวิชาการ คณาจารย์ส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง

5. ในด้านข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยภาพรวม พบว่า ข้อจำกัด/อุปสรรคที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ และข้อจำกัดด้านเวลา

Abstract

The research objective was to examine the current academic enhancement situation and also the problems and obstacles that affect the academic enhancement of lecturers in Prince of Songkhla University, Pattani campus. The findings were meant to use as a guideline for supporting and solving the problems and obstacles that might hinder the academic enhancement of lecturers. The data were collected from 118 questionnaires or 79.73 percent of the total questionnaire distributed to the lecturers throughout the campus. Percentage, means, standard deviation and F-test were used for data analysis.

The research finding were as follows :

1. On the reading and searching information sources, it was found that most of the lecturers were using the books, journals and television in descending order. respectively. The least sources used were the videos.
2. On comparison of the difference in age, academic degree qualification, field of specialized study and teaching experience on academic enhancement by reading and searching information for any information type, it was found that in general no statistic significance was observed.
3. On applying the knowledge gained from any information sources, it was found that most the lectures applied the knowledge on writing academic publications more than for other purposes.
4. On involving the academic activities, it was found that lecturers occasionally got involved in academic activities and the activity organizers had no effects on their decision to join.
5. On the limitation and difficulties of the academic enhancement, it was overall found that the highest limitations were a lack of study tour experience abroad and time constraints.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความหมายของการพัฒนาบุคลากร	5
ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร	6
กิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร	7
กระบวนการหรือขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากร	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย	14
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	14
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	14
การเก็บรวบรวมข้อมูล	15
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	15

		หน้า
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	72
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	72
	ขอบเขตการวิจัย	72
	สรุปผลการวิจัย	72
	อภิปรายผล	76
	ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม		84

ความสำคัญและที่มาของปัญหาการวิจัย

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีเป้าหมายเพื่อผลิตกำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาในระดับนี้ นับว่าอาจารย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง หากอาจารย์ไม่มีคุณภาพ ก็ยากที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ (จินตนา ยูนิพันธ์และคณะ, 2530) ดังที่ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2541: 254-255) ได้กล่าวไว้ว่า มหาวิทยาลัยเป็นแหล่งวิชาการที่แท้จริงของสังคม หน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยจึงเป็นหน้าที่ในการศึกษาพัฒนาและสร้างความรู้ให้กับสังคม ถ้าอาจารย์ไม่ทำหน้าที่นี้ในสังคมเสียแล้ว สังคมก็ขาดที่พึ่งที่สำคัญไป และแสดงความไม่รับผิดชอบในฐานะวิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัย การแสดงความรับผิดชอบในหน้าที่นี้คือ การที่อาจารย์มหาวิทยาลัยจะต้องติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ ยิ่งในปัจจุบันนี้วิชาการเกิดและพัฒนาอย่างกว้างขวาง จำเป็นที่อาจารย์มหาวิทยาลัยจะต้องติดตามอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอและทันกับการเปลี่ยนแปลง เมื่อติดตามแล้วเป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่จะต้องพัฒนาแนวคิด เนื้อหาและกระบวนการขึ้นมาใหม่จากความรู้ที่มีอยู่ ซึ่งบทบาทสำคัญที่สุดของการเป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่สังคม คือการสร้างสรรคความรู้ใหม่ด้วยการวิจัย การวิจัยเป็นการแสวงหาความรู้ใหม่ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาต้องทำหน้าที่นี้กันอย่างจริงจัง อาจารย์มหาวิทยาลัยที่ไม่ทำหน้าที่นี้ถือว่ายังไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่วิชาชีพอาจารย์มหาวิทยาลัยอย่างครบถ้วนพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิม มลิลลา (2528) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ดีที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้ประกอบการสอน มีความสนใจที่จะใช้ห้องสมุดและแหล่งวิชาการเสมอๆ ส่วนลักษณะสำคัญเฉพาะด้านของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ดีคือ มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ และมีการค้นคว้าวิจัย และเผยแพร่งานทางวิชาการด้วย กล่าวโดยสรุปอาจารย์มหาวิทยาลัยจะมีคุณภาพได้ จะต้องมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาอีกแห่งหนึ่งที่มีภาระหน้าที่สำคัญในการผลิตกำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง เพื่อพัฒนาประเทศ บุคลากรสำคัญที่จะทำให้มหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้คือ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 353 คน หากอาจารย์เหล่านี้มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ และมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ก็ย่อมจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยพัฒนาและมีคุณภาพไปด้วย

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อต้องการทราบสภาพการพัฒนารูปแบบด้านวิชาการของคณาจารย์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ อันจะเป็นแนวทางหนึ่งของการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการพัฒนารูปแบบด้านวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เปรียบเทียบการพัฒนารูปแบบด้านวิชาการของคณาจารย์ทั้ง 3 คณะ 1 วิทยาลัยจำแนกตามอายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน
3. ค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา เพื่อศึกษาการพัฒนารูปแบบด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์จากทุกภาค/แผนกวิชา ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ทำหน้าที่สอนในระดับปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา รวมประชากรทั้งสิ้น 353 คน แต่ประชากรที่ปฏิบัติงานในช่วงที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามีจำนวน 241 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 148 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ เพศ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน คณะและสาขาวิชาที่สอน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาด้านวิชาการ ซึ่งแบ่งเป็น

- การศึกษาด้วยตนเอง ได้แก่ การค้นคว้าจากห้องสมุด การอ่าน การเขียนตำราทางวิชาการ การเขียนบทความทางวิชาการ การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการจากสื่อประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุ โทรทัศน์ และ Internet การบรรยายทางวิชาการ การทำวิจัย

- การเข้าร่วมกิจกรรมรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การเข้าร่วมการสัมมนา การฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรระยะสั้นหรือระยะยาว การศึกษาดูงาน รวมทั้งการศึกษาต่อ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาตนเองด้านวิชาการ หมายถึง กระบวนการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ตนเองมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำงาน เพื่อพัฒนาความสามารถทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ โดยการศึกษาด้วยตนเอง หรือการเข้าร่วมการอบรมรูปแบบต่างๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสภาพการพัฒนาด้านวิชาการของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ทราบปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาด้านวิชาการของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนการพัฒนาด้านวิชาการของคณาจารย์ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

4. ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอดังนี้

1. ความหมายของการพัฒนาบุคลากร
2. ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร
3. กิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร
4. กระบวนการหรือขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

สมาน รังสิโยกฤษณ์ (2524 : 80 อ้างถึงใน ยนต์ ชุ่มจิต, 2535 : 1) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นหรืออีกนัยหนึ่ง การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะเสริมสร้าง และเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่นความรู้ ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย ทัศนคติ และวิธีการในการทำงาน

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2525 : 208-209 อ้างถึงใน เสริม พัดชุมพร, 2529 : 12) ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนาบุคลากรไว้ว่า หมายถึง กระบวนการในการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม ความสามารถของบุคคล ตลอดจนการให้แนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพสูงขึ้น อันจะส่งผลสะท้อนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อหน่วยงานยิ่งขึ้น

ประชุม รอดประเสริฐ (2528 : 132) ได้ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนาบุคลากรไว้ว่า หมายถึง กระบวนการในการเสริมสร้างบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ตลอดจนเจตคติอันจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิและคณะ (2529 : 98) ได้ให้ความหมายการพัฒนาบุคลากรว่า หมายถึง กระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และความสามารถของบุคคล เช่น การให้การศึกษา การฝึกอบรม รวมถึงการดูงาน

เกศินี หงส์นันท์ (2531 : 78) กล่าวถึงการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า เป็นกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะและความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงาน ในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังมุ่งที่จะพัฒนาทัศนคติของผู้ปฏิบัติงานไปในทางที่ถูกต้อง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรหมายถึง กระบวนการในการเสริมสร้างคุณภาพของบุคลากรให้สูงขึ้น โดยการให้การศึกษา ฝึกอบรม ตลอดจนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถแก่บุคลากร อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อหน่วยงานยิ่งขึ้น

ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น ตรงต่อความต้องการของหน่วยงานนั้นๆ เป็นวิธีการที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความภูมิใจในการทำงานในหน่วยงาน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และเกิดผลดีต่อหน่วยงานนั้น

สมาน รังสียกฤษฎ์ (2522 : 74 อ้างถึงใน เสริม พัดชุมพร, 2529 : 13) ได้สรุปความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นไม่เพียงแต่จะทำให้คนมีความรู้ความสามารถและทักษะในการทำงานดีขึ้นเท่านั้น ยังจะส่งให้ได้ผลงานสูงขึ้นอันจะเป็นผลโดยตรงต่อการพัฒนาประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 182) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า ในการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าปฏิบัติงานนั้น ได้มีการกำหนดคุณสมบัติและกฎเกณฑ์ไว้เป็นอย่างดี แต่กฎเกณฑ์ต่างๆ นั้น หาได้เป็นหลักประกันที่ดีที่สุดที่จะได้คนที่เหมาะสมแก่หน้าที่เสมอไปไม่ เพราะปัจจุบันวิทยาการต่างๆ ได้เจริญก้าวหน้าไปมาก ได้มีการค้นพบกฎเกณฑ์ใหม่ๆ ซึ่งนำมาใช้แทนของเก่าอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการทำให้คนที่เคยเหมาะสมอยู่ในสมัยหนึ่ง กลายเป็นคนหย่อนความเหมาะสมไปอีกในสมัยหนึ่ง ได้โดยง่าย

พนัส หันนาคินทร์ (2526 : 132-133) ชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นกิจกรรมที่จะต้องกระทำเป็นการต่อเนื่องอย่างไม่มีวันจบสิ้น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนและปรับปรุงคุณภาพของผู้ปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ทั้งนี้เพื่อ

ผลงานของสถาบันเองและทั้งเพื่อสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานที่ปรารถนาจะได้รับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานนั้นๆ อันถือได้ว่าเป็นความต้องการพื้นฐานโดยทั่วไปของมนุษย์ทุกคน

ยนต์ ชุ่มจิต (2535 : 2) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาครูไว้ว่า ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาสังคมและชาติบ้านเมือง เพราะครูต้องรับหน้าที่ในการพัฒนาบุคคลในสังคมให้มีความเจริญงอกงามอย่างเต็มที่ จนบุคคลเหล่านั้นสามารถที่จะใช้ความรู้ ความสามารถของตนเพื่อพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป ดังนั้นการพัฒนาครูให้เป็นบุคคลที่มีศักยภาพอย่างดีที่สุด จึงเป็นงานที่นักวิชาการการศึกษา/ผู้นิเทศ และหรือผู้บริหารการศึกษาจะต้องกระทำอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

จากเอกสารดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นความจำเป็นและมีความสำคัญต่อหน่วยงาน เพราะการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานนั้นก็คือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้นๆ การพัฒนาบุคลากรจึงเป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานจะต้องจัดให้มีขึ้นเพื่อความเจริญรุ่งเรืองของหน่วยงานนั่นเอง

กิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร

สุนทร สุนันท์ชัย (ม.ป.ป. : 87-94 อ้างถึงใน เนื่องนิตย์ จำแก้ว, 2537 : 12-14) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมความรู้ ความสามารถของครูว่าทำได้หลายวิธี ผู้บริหารสามารถที่จะเลือกนำเอาวิธีการดังต่อไปนี้ไปปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าของครูตามความเหมาะสม

1. การจัดและให้ความสำคัญกับห้องสมุด ซึ่งเป็นแหล่งความรู้ที่ดีที่สุดที่จะให้ครูให้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้น

2. การอบรมครู เมื่อสถาบันต้องการให้ครู อาจารย์เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนหรือเนื้อหาที่จะสอนให้แก่เด็ก หรือดำเนินการปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีการที่ใช้มากที่สุดคือ การอบรม ช่วยให้ครูได้มีโอกาสรับรู้ในเรื่องนั้น และสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวที่พึงประสงค์ได้

3. การเยี่ยมและศึกษาดูงานในสถาบันอื่น โดยปกติสถาบันต่างๆ จะพาคณาจารย์ไปดูการศึกษาในสถาบันที่ถือว่าเจริญก้าวหน้าเป็นตัวอย่างในเชิงวิชาการ แต่มีข้อที่ควรระวังประการหนึ่งคือ การเยี่ยมดูการศึกษาในระยะสั้นโดยผิวเผินนั้นอาจได้เห็นในสิ่งที่เป็รูปรูธรรม ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ แต่ผลการศึกษาโดยลึกซึ่งอาจมองไม่เห็น

4. การฟังปาฐกถา การบรรยาย การอภิปราย ซึ่งหน่วยราชการและองค์การต่างๆ ได้จัดให้มีขึ้นเสมอ

5. ส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ

พินัส หันนาคินท์ (2530 : 135-149) กล่าวถึงการพัฒนาตัวเองของแต่ละบุคคลไว้ว่าบุคคลากรแต่ละคน ควรมีแผนการปรับปรุงตัวเองให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาของสถาบัน ทั้งนี้ตัวบุคคลก็ต้องเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างแจ่มแจ้งแล้ว จึงจะสามารถทราบได้ว่าตัวเองควรจะปรับและพัฒนาตัวเองอย่างไร จึงจะปฏิบัติตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินการพัฒนาตัวบุคคลหน่วยงานต่างๆ ที่มีอยู่ ผู้บริหารทุกระดับควรมีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาบุคลากร ซึ่งวิธีการพัฒนาบุคลากรแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. กิจกรรมที่บุคลากรอาจทำตามลำพัง ได้แก่

1.1 การอ่านหรือการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1.2 การค้นคว้าหรือการศึกษาทางด้านวิชาชีพหรือวิชาการ เช่น การเขียนตำราหรือคำสอนขึ้นมาให้นักเรียนใช้

1.3 การหมุนเวียนตำแหน่ง

1.4 การทดลองและวิจัย

1.5 การไปสังเกตการสอน หรือการทำงานในโรงเรียนอื่น

1.6 การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน

1.7 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของโรงเรียน

1.8 การลาหยุดเพื่อการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ

1.9 การติดตามความเจริญของตัวเองเพื่อปรับปรุงตัวเองอยู่เสมอ

2. กิจกรรมส่งเสริมบุคลากรที่จัดเป็นหมู่คณะ ได้แก่

2.1 การบรรยายหรืออภิปรายโดยวิทยากร เช่น การบรรยายเป็นชุด หรือการอภิปรายเป็นคณะ

2.2 การให้ผู้เข้าฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาและหาทางแก้ปัญหา ซึ่งวิธีการและกิจกรรมประเภทนี้ได้แก่

2.2.1 การสัมมนา

2.2.2 การประชุมปรึกษาหารือ

2.2.3 การอภิปรายกลุ่ม

2.2.4 การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.5 การจัดครูในรูปกรรมการต่างๆ

2.2.6 การสาธิต

2.2.7 การนิเทศ

2.2.8 การสั่งสอนหรือสอนแนะ

2.2.9 การแสดงบทบาทสมมติ

2.2.10 การศึกษาเฉพาะกรณี

สำหรับสถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยนั้น นอกจากกิจกรรมดังกล่าวแล้ว Knowles (1970 : 6-45 – 6-55 อ้างถึงใน เสริม พัดชุมพร, 2529 : 16) ยังได้เสนอแนววิธีการอื่นอีกคือ

1. จัดให้มีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องปัญหาการเรียนการสอนในภาควิชาหรือคณะวิชา
2. การแลกเปลี่ยนอาจารย์ระหว่างสถาบัน ทั้งในและต่างประเทศ
3. การส่งเสริมให้เข้าเป็นสมาชิกในสมาคมวิชาชีพ
4. การหาทุนสนับสนุนงานวิจัย ตลอดจนการพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยหรือตำราที่อาจารย์เขียนขึ้น

หวน พิณพันธ์ (2528 อ้างถึงใน จิรเนาว์ ทศศรี, 2533 : 14-15) ได้เสนอแนะกิจกรรมสำหรับการพัฒนาบุคลากรไว้หลายวิธีดังนี้

1. การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผน ซึ่งมุ่งหมายที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ และความชำนาญ เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะของหน่วยงาน
2. การศึกษาต่อ อาจจะทำได้ทั้งการศึกษาต่อภายในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาบุคคลแบบการศึกษาต่อนี้ทำให้บุคคลที่ไปศึกษาต่อได้นำความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ มาปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น
3. การศึกษาดูงาน เป็นการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำเอาประสบการณ์ใหม่ๆ มาปรับปรุงการปฏิบัติงาน
4. การสัมมนา เป็นการประชุมร่วมกันเพื่อศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่างๆ ซึ่งอาจแบ่งกลุ่มศึกษาเรื่องที่กำหนดไว้ แล้วนำผลการศึกษามาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ ดังนั้นการสัมมนาจึงเป็นการพัฒนาบุคคลอย่างหนึ่งที่ทำให้ได้ความรู้ และประสบการณ์ใหม่ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง
5. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ปัญหา จะมีการเชิญวิทยากรที่มีประสบการณ์เป็นผู้ให้การอบรมและดำเนินการ ในระหว่างประชุมเชิงปฏิบัติการก็จะมีการลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหาจริงๆ ด้วย ดังนั้นจึงถือว่าเป็นการพัฒนาบุคคลที่ทำให้ได้ความรู้ และประสบการณ์ ทั้งจากฟังการบรรยายจากวิทยากร และการลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหา

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าการพัฒนาบุคลากรสามารถกระทำได้หลายวิธี ซึ่งจะให้วิธีการใดบ้างนั้นขึ้นอยู่กับหน่วยงานที่รับผิดชอบจะเลือกใช้ โดยคำนึงถึงโอกาสความเหมาะสมและความต้องการของบุคลากรเป็นสำคัญ

กระบวนการหรือขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรควรมีขั้นตอนและการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจนต่อไป

เมธี ปิลันธนานนท์ (2523 : 152-153) ได้สรุปขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากรไว้ตามลำดับดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายและบทบาทของหน่วยงาน
2. จัดคณะบุคคลเพื่อดำเนินการและรับผิดชอบ
3. กำหนดความต้องการต่างๆ ในการพัฒนา
4. เตรียมแผนการพัฒนาบุคลากรทั้งหมด
5. ดำเนินการโปรแกรมพัฒนาบุคลากร
6. ประเมินผลกระบวนการพัฒนา

ฉลวย สินประเสริฐ (2532 : 15) กล่าวว่า ในการพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้น ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดๆ ก็ตามจะเป็นการพัฒนา 4 มิติ คือ

1. พัฒนาความรู้ทักษะ และทัศนคติด้านการเรียนการสอน
2. พัฒนาความรู้ และทัศนคติด้านการบริหารงาน
3. พัฒนาตนเองด้านความรู้ รับผิดชอบและรู้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของ

มหาวิทยาลัย

4. พัฒนาตนเองด้านความรู้ทางวิชาการที่ตนเองถนัดและรู้จักวิธีการวิจัยบางสาขาวิชา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้นั้น มีการศึกษาค้นคว้าอยู่ในช่วงปี 2519 - 2533 ดังนี้

สุธีระ ทานตวณิช (2519) ทำการวิจัยเรื่อง บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517 จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานด้านการวิจัยของอาจารย์ส่วนมากไม่ได้ทำการวิจัยในรอบปีที่ศึกษานั้น มีอาจารย์ที่ทำการวิจัยคิดเป็นร้อยละ 12.82 เท่านั้น อุปสรรคสำคัญมากที่สุดจนถึงปานกลางที่อาจารย์ส่วนมากเห็นว่าทำให้ไม่อาจทำการวิจัยได้ คือขาดการสนับสนุนด้านการเงิน และอุปกรณ์ ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง ขาดผู้นำในการวิจัยและขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัย มีอาจารย์ส่วนน้อยเห็นว่าอุปสรรคต่อไปนี้มีความสำคัญ

ปานกลางถึงมากที่สุด คือ ไม่มีเวลา เพราะต้องใช้เวลาหารายได้ทางอื่น เช่น การสอน นิติภาคสมทบ ไม่เป็นความดีความชอบในการปฏิบัติราชการ ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ และหวาดเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลของการวิจัยนั้น

สุวรรณิ ศรีคุณ (2521) ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของครูอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาด้านวิชาการแตกต่างกัน ในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกันมีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการต่างกันในการส่งเสริมงานวิจัยและเผยแพร่คู่มือการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกันในการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิกับด้านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่ คู่มือการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มานิดา เพชรรัตน์ (2529) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยในภาคใต้ ผลปรากฏว่า อาจารย์มีปัญหาด้านความรู้ ด้านการเงิน ด้านเวลา และด้านเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการวิจัยในระดับปานกลางทุกด้าน อีกทั้งยังพบว่า อาจารย์มีความต้องการด้านความรู้ และด้านเวลาในการวิจัยในระดับปานกลางและมีความต้องการด้านการเงินและเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการวิจัยอยู่ในระดับสูง

จินตนา ยูนิพันธ์และคณะ (2530) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาตนเองของพยาบาลไทยในหน่วยงานของรัฐทั่วประเทศ ผลการวิจัยปรากฏว่า ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการไม่ได้ไปอบรมดูงาน หรือศึกษาต่อ มีปัจจัยเรียงตามลำดับดังนี้ ไม่มีความพร้อม หน่วยงานไม่อนุมัติ ไม่มีผู้ทำงานแทน ไม่มีทุนการศึกษา สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อไม่ได้ ยังไม่ถึงคิวที่จะได้ไป และอายุมากไป

จิรเนาว์ ทศศรี (2533) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยปรากฏว่า อาจารย์มีการพัฒนาตนเองโดยการอ่านวารสารและรายงานวิจัยทางการพยาบาลและ

สาขาที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ส่วนผลการเปรียบเทียบการพัฒนาตนเองจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการสอนและภาควิชา ปรากฏว่าส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ วิธีการพัฒนาที่ต้องการมากที่สุดคือ การเขียนตำราทางวิชาการ และคณะควรมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการภาค การศึกษาละ 2-3 ครั้ง

จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา หลายแห่งได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองของบุคลากรในสถาบัน และงานวิจัย ดังกล่าวข้างต้น พบว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง (สุวรรณี ศรีคุณ, 2521 ; จีรเนาว์ ทศศิริ, 2533) และอุปสรรคที่สำคัญที่มีผลต่อการ พัฒนาบุคลากรในสถาบันคือ อุปสรรคด้านการเงิน ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ ด้าน ความรู้และทักษะในการทำวิจัย ข้อจำกัดทางด้านเวลา และขาดการสนับสนุนจาก สถาบัน (สุธีระ ทานตวณิช, 2519 ; มานิดา เพชรรัตน์, 2529 ; จินตนา ยูนิพันธ์และ คณะ, 2530)

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์จากทุกภาค/แผนกวิชา ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ทำหน้าที่สอนในระดับปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา รวมประชากรทั้งสิ้น 353 คน แต่ประชากรที่ปฏิบัติงานในช่วงที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามีจำนวน 241 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) จำนวน 148 คน ตามจำนวนที่กำหนดไว้ในตารางกำหนดขนาดของ Krejcie and Morgan (1970 : 608 อ้างถึงใน เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541 : 60)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำแบบสอบถามปรึกษากับที่ปรึกษาโครงการ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
3. แก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามแล้วนำไปใช้กับอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อตรวจสอบหาความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach) ได้เท่ากับ 0.89

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจะแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การพัฒนาตนเอง

ตอนที่ 3 รูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรม

ตอนที่ 4 อุปสรรคสำคัญในการพัฒนา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะในการพัฒนา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สำหรับคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะศึกษาศาสตร์ และวิทยาลัยอิสลามศึกษาจัดแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นขอความร่วมมือจากเลขาธิการ/ธุรการภาคฯ ให้กรุณาแจกและช่วยเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้
2. สำหรับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และขอความร่วมมือจากเลขาธิการ/ธุรการภาคฯ ช่วย
3. แบบสอบถามส่วนที่ยังไม่ได้กลับคืนจะทำการทวงด้วยตนเอง และฝากเลขาธิการ/ธุรการภาคฯ ให้กรุณาทวงให้
4. ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนธันวาคม 2542 ถึงเดือนเมษายน 2543 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.73 จากนั้นนำผลการตอบไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาจำนวนและร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ และการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ของคณาจารย์ โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-Test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 148 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาจำนวน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 79.73 เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

นำเสนอในตารางที่ 1 – ตารางที่ 5

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นำเสนอในตารางที่ 6 - ตารางที่ 15

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองด้าน

วิชาการ

นำเสนอในตารางที่ 16 – ตารางที่ 27

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของคณาจารย์มหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นำเสนอในตารางที่ 28 – ตารางที่ 31

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ

ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นำเสนอในตารางที่ 32 – ตารางที่ 37

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	58	49.2
หญิง	60	50.8
รวม	118	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศหญิงและเพศชาย มีจำนวนใกล้เคียงกัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50.8 และร้อยละ 49.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	14	11.9
30-35 ปี	23	19.5
36-40 ปี	13	11.0
40 ปีขึ้นไป	68	57.6
รวม	118	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.6 รองลงมาคือ อายุ 30-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.5

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	28	23.7
6-10 ปี	24	20.3
11-15 ปี	16	13.6
15 ปีขึ้นไป	50	42.4
รวม	118	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาคือ ผู้มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.7

ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับปริญญาตรี	8	6.8
ระดับปริญญาโท	79	66.9
ระดับปริญญาเอก	31	26.3
รวม	118	100.0

ตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.9 และมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 26.3

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	34	28.8
ด้านมนุษยศาสตร์	34	28.8
ด้านสังคมศาสตร์	16	13.6
ด้านการศึกษา	34	28.8
รวม	118	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาในสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านมนุษยศาสตร์ และด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.8 เท่ากัน

ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.6 เท่านั้น

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาตนเองโดยการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จำนวนเรื่อง (ต่อเดือน)		
ประเภททรัพยากรสารสนเทศ	\bar{X}	S.D.
1. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชา	8.41	14.53
2. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือต่างสาขาวิชา	4.78	7.26
3. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร	6.79	10.95
4. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากรายงานการวิจัย	4.22	11.59
5. การค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูล (CD-ROM)	3.46	19.07
6. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Resources)	2.24	5.22
7. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet	5.41	13.18
8. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากวิทยุ	3.80	7.64
9. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากโทรทัศน์	6.32	9.55
10. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากวีดิทัศน์	1.53	3.01

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์จากการอ่าน / ค้นคว้าจากทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามเพศ

เพศ	ชาย		หญิง	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ประเภททรัพยากรสารสนเทศ (จำนวนเรื่องต่อเดือน)				
1. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชา	7.65	9.29	9.15	18.28
2. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือต่างสาขาวิชา	4.84	5.83	4.43	8.46
3. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร	6.57	7.44	7.01	13.53
4. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากรายงานการวิจัย	3.58	4.14	4.84	15.78
5. การค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูล (CD-ROM)	2.48	7.59	4.41	25.76
6. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Resources)	3.28	7.07	1.23	1.94
7. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet	8.60	17.98	2.28	3.12
8. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากวิทยุ	4.94	8.50	2.67	6.58
9. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากโทรทัศน์	7.25	10.42	5.39	8.60
10. การติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากวีดิทัศน์	1.81	3.83	1.25	1.85

จากตารางที่ 7 พบว่า การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่เป็นเพศชายจะติดตามความรู้และความก้าวหน้าในสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet มากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 8.60 เรื่องต่อเดือน รองลงมาคือการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชา และติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากวิทยุทัศน์น้อยที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 1.81 เรื่องต่อเดือน

ส่วนอาจารย์ที่เป็นเพศหญิง จะติดตามความรู้/ความก้าวหน้าโดยการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชา มากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 9.15 เรื่องต่อเดือน รองลงมาคือ การอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร โดยเฉลี่ยจำนวน 7.01 เรื่องต่อเดือน และติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Resources) น้อยที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 1.23 เรื่องต่อเดือน

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์จากการอ่าน / ค้นคว้าจากทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	ระดับปริญญาตรี		ระดับปริญญาโท		ระดับปริญญาเอก	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
ทรัพยากรสารสนเทศ (จำนวนเรื่องต่อเดือน)						
1. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชา	3.75	2.76	7.70	12.77	11.41	19.53
2. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือต่างสาขาวิชา	2.37	1.68	4.67	7.54	5.70	7.38
3. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร	3.57	5.19	6.29	7.31	8.82	17.66
4. การอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากรายงานการวิจัย	2.37	3.33	3.05	4.67	7.69	21.16
5. การค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูล (CD-ROM)	2.12	3.48	1.10	2.34	9.83	36.67
6. ฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Resources)	1.62	1.59	2.26	6.06	2.33	3.13
7. เว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet	4.50	5.18	5.34	14.44	5.83	11.41
8. วิทยู	3.00	6.94	4.19	8.29	3.03	6.10
9. โทรทัศน์	3.37	4.17	6.79	10.34	5.88	8.42
10. วีดิทัศน์	1.25	0.88	1.59	3.20	1.45	2.93

จากตารางที่ 8 พบว่า การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีจะติดตามความรู้และความก้าวหน้าในสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet มากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 4.50 เรื่องต่อเดือน อาจารย์ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก จะพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชามากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 7.70 เรื่องต่อเดือน และ 11.41 เรื่องต่อเดือนตามลำดับ

ส่วนการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากวีดิทัศน์นั้น พบว่าอาจารย์ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาเอก มีการติดตามความรู้จากวีดิทัศน์น้อยที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 1.25 เรื่องต่อเดือน และ 1.45 เรื่องต่อเดือนตามลำดับ ส่วนอาจารย์ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทมีการค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูล (CD-ROM) น้อยที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 1.10 เรื่องต่อเดือน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์จากการอ่าน / ค้นคว้าจากทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน ทรัพยากรสารสนเทศ (เรื่องต่อเดือน)	น้อยกว่า 5 ปี		6-10 ปี		11-15 ปี		15 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. หนังสือในสาขาวิชา	6.78	9.99	5.04	4.99	5.50	5.87	11.88	20.12
2. หนังสือต่างสาขาวิชา	4.03	5.10	3.58	5.41	3.06	3.49	6.34	9.46
3. วารสาร	4.88	4.07	4.33	3.96	4.68	4.28	9.69	15.72
4. รายงานการวิจัย	3.82	5.98	2.20	4.03	2.93	3.02	5.83	16.89
5. CD-ROM	2.71	5.35	0.41	0.77	0.50	0.73	6.30	28.92
6. Online Resources	2.77	3.74	3.25	10.17	1.75	2.81	1.61	2.13
7. WWW	8.85	14.31	6.04	20.13	3.06	4.10	4.02	9.85
8. วิทยุ	1.66	2.75	2.25	4.32	1.25	2.46	6.50	10.50
9. โทรทัศน์	4.11	6.12	3.29	5.89	5.56	8.20	9.21	11.97
10. วีดิทัศน์	1.11	2.08	0.50	0.58	2.46	3.77	1.98	3.70

จากตารางที่ 9 พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี และ 6-10 ปี มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการจากการติดตามและความก้าวหน้าในสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet มากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 8.85 เรื่องต่อเดือน และ 6.04 เรื่องต่อเดือนตามลำดับ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 11-15 ปี มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการจากการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากโทรทัศน์ มากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 5.56 เรื่องต่อเดือน ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชามากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 11.88 เรื่องต่อเดือน

และพบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปีนั้น มีการติดตามความรู้และความก้าวหน้าจากวีดิทัศน์น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 1.11 เรื่องต่อเดือน ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 6-10 ปีและ 11-15 ปี มีการค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูล(CD-ROM) น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 0.41 และ 0.50 เรื่องต่อเดือนตามลำดับ และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปีนั้น มีการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Resources) น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 1.61 เรื่องต่อเดือน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์จากการอ่าน / ค้นคว้าจากทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามอายุ

อายุ ทรัพยากรสารสนเทศ (เรื่องต่อเดือน)	น้อยกว่า 30 ปี		30-35 ปี		36-40 ปี		40 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. หนังสือในสาขาวิชา	4.35	2.95	5.17	5.66	10.30	13.46	9.98	17.72
2. หนังสือต่างสาขาวิชา	2.50	1.74	3.21	4.46	6.76	7.91	5.41	8.40
3. วารสาร	3.50	3.05	5.31	4.12	6.38	4.68	8.03	13.85
4. รายงานการวิจัย	1.50	1.34	3.91	6.49	4.53	5.62	4.83	14.59
5. CD-ROM	2.21	5.26	2.17	4.51	0.30	0.85	4.76	24.87
6. Online Resources	1.64	2.73	3.22	3.96	4.61	13.70	1.58	2.23
7. WWW	8.57	15.46	6.50	10.95	10.38	27.20	3.47	8.57
8. วิทยู	0.85	1.09	1.27	2.37	2.23	10.58	5.52	9.46
9. โทรศัพท์	1.42	1.45	4.00	6.42	5.30	4.58	8.27	11.40
10. วีดิทัศน์	0.78	1.36	1.00	2.11	2.30	3.90	1.71	3.30

จากตารางที่ 10 พบว่า อาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี, อายุ 30-35 ปี และอายุ 36-40 ปี มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการจากการติดตามและความก้าวหน้าในสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet มากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 8.57, 6.50 และ 10.30 เรื่องต่อเดือนตามลำดับ ส่วนอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชามากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 9.98 เรื่องต่อเดือน

และอาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี และอายุระหว่าง 30-35 ปีนั้น มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจาก วีดิตทัศน์ น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 0.78 และ 1.00 เรื่องต่อเดือนตามลำดับ ส่วนอาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มีการค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูล (CD-ROM) น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 0.30 เรื่องต่อเดือน และอาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Resources) น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 1.58 เรื่องต่อเดือน

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์จากการอ่าน / ค้นคว้าจากทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา ทรัพยากรสารสนเทศ (เรื่องต่อเดือน)	ศึกษาศาสตร์		มนุษยศาสตร์		สังคมศาสตร์		วิทยาศาสตร์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. หนังสือในสาขาวิชา	7.85	8.02	10.58	19.29	6.12	6.24	7.88	16.92
2. หนังสือต่างสาขาวิชา	5.14	9.03	5.02	6.57	4.56	6.16	4.29	6.65
3. วารสาร	6.45	5.43	6.79	9.84	5.20	4.81	7.85	16.82
4. รายงานการวิจัย	3.48	3.14	2.02	2.93	3.65	4.95	7.42	20.75
5. CD-ROM	2.82	9.01	0.97	2.27	1.81	4.32	7.38	34.22
6. Online Resources	2.17	2.75	0.94	1.95	2.06	3.36	3.72	8.79
7. WWW	6.17	14.82	2.17	3.45	4.37	5.35	8.48	18.86
8. วิทยู	3.32	7.46	3.11	5.38	9.50	12.54	2.24	5.60
9. โทรศัพท์	6.58	8.33	5.70	9.76	10.53	13.99	4.63	7.53
10. วีดิทัศน์	1.61	2.84	1.47	2.01	2.25	5.14	1.15	2.73

จากตารางที่ 11 พบว่า มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ทางด้านศึกษาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ โดยการอ่านและค้นคว้าจากหนังสือในสาขาวิชา มากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 7.85 และ 10.58 เรื่องต่อเดือน ตามลำดับ

ส่วนอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการจากการติดตามความรู้/ก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากโทรทัศน์มากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ย 10.53 เรื่องต่อเดือน และอาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการติดตามความรู้และความก้าวหน้าในสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet มากกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 8.48 เรื่องต่อเดือน

และพบว่าอาจารย์ทางด้านศึกษาศาสตร์และทางด้านวิทยาศาสตร์/เทคโนโลยีมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการติดตามความรู้และความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากวีดิทัศน์ น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 1.61 และ 1.15 เรื่องต่อเดือนตามลำดับ ส่วนอาจารย์ทางด้านมนุษยศาสตร์มีการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากฐานข้อมูลออนไลน์ (Online Resources) น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 0.94 เรื่องต่อเดือน และอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์มีการค้นคว้าข้อมูลจากฐานข้อมูล (CD-ROM) น้อยกว่าการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 1.81 เรื่องต่อเดือน

ตารางที่ 12 ค่าการทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ ในการอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามตัวแปรอายุ

ประเภททรัพยากร สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
หนังสือในสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	686.379	228.793	1.085
	ภายในกลุ่ม	114	24034.3	210.827	
	รวม	117	24720.7		
หนังสือต่างสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	207.512	69.171	1.323
	ภายในกลุ่ม	114	5960.191	52.282	
	รวม	117	6167.703		
วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	307.022	102.341	.850
	ภายในกลุ่ม	114	13611.5	120.456	
	รวม	117	13918.5		
รายงานการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3	132.437	44.146	.323
	ภายในกลุ่ม	114	15595.4	136.801	
	รวม	117	15727.8		
CD-ROM	ระหว่างกลุ่ม	3	304.698	101.566	.274
	ภายในกลุ่ม	114	42266.7	370.760	
	รวม	117	42571.4		
Online Resources	ระหว่างกลุ่ม	3	128.788	42.929	1.597
	ภายในกลุ่ม	112	3013.453	26.879	
	รวม	115	3139.241		

ประเภททรัพยากร สารนิเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
WWW	ระหว่างกลุ่ม	3	743.532	247.844	1.441
	ภายในกลุ่ม	113	19436.9	172.008	
	รวม	116	20180.5		
วิทยุ	ระหว่างกลุ่ม	3	497.152	165.717	2.978*
	ภายในกลุ่ม	113	6287.327	55.640	
	รวม	116	6784.479		
โทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	3	725.816	241.939	2.771*
	ภายในกลุ่ม	113	9865.415	87.305	
	รวม	116	10591.2		
วีดิทัศน์ (VDO)	ระหว่างกลุ่ม	3	24.124	8.041	.882
	ภายในกลุ่ม	112	1020.738	9.114	
	รวม	115	1044.862		
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	100.200	33.400	.833
	ภายในกลุ่ม	114	4572.115	40.106	
	รวม	117	4672.316		

จากตารางที่ 12 พบว่า โดยภาพรวมอาจารย์ที่มีอายุต่างกันมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารนิเทศประเภทต่างๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในด้านการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากวิทยุและโทรทัศน์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 ค่าการทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ ในการอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามตัวแปรวุฒิทางการศึกษา

ประเภททรัพยากร สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
หนังสือในสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	536.559	268.280	1.274
	ภายในกลุ่ม	115	24218.5	210.596	
	รวม	117	24755.1		
หนังสือต่างสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	81.328	40.664	.757
	ภายในกลุ่ม	115	6180.240	53.741	
	รวม	117	6261.568		
วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	266.445	133.223	1.125
	ภายในกลุ่ม	115	13614.9	118.391	
	รวม	117	13881.4		
รายงานการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	2	594.281	297.140	2.254
	ภายในกลุ่ม	115	15159.2	131.819	
	รวม	117	15753.5		
CD-ROM	ระหว่างกลุ่ม	2	1444.572	722.286	2.022
	ภายในกลุ่ม	115	41085.7	357.267	
	รวม	117	42530.3		
Online Resources	ระหว่างกลุ่ม	2	9.067	4.534	.162
	ภายในกลุ่ม	115	3219.984	28.000	
	รวม	117	3229.051		

ประเภททรัพยากร สารนิเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
WWW	ระหว่างกลุ่ม	2	13.857	6.928	.039
	ภายในกลุ่ม	115	20376.4	177.186	
	รวม	117	20390.3		
วิทยุ	ระหว่างกลุ่ม	2	95.762	47.881	.851
	ภายในกลุ่ม	115	6469.357	56.255	
	รวม	117	6565.119		
โทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	114.589	57.295	.627
	ภายในกลุ่ม	115	10511.8	91.407	
	รวม	117	10626.4		
วีดิทัศน์ (VDO)	ระหว่างกลุ่ม	2	4.734	2.367	.238
	ภายในกลุ่ม	115	1145.376	9.960	
	รวม	117	1150.110		
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	41.217	20.609	.833
	ภายในกลุ่ม	115	4631.099	40.270	
	รวม	117	4672.316		

จากตารางที่ 13 พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารนิเทศประเภทต่างๆ โดยภาพรวมและแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ค่าการทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ ในการอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามตัวแปรสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา

ประเภททรัพยากร สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
หนังสือในสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	264.873	88.291	.412
	ภายในกลุ่ม	114	24455.8	214.524	
	รวม	117	24720.7		
หนังสือต่างสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	6152.232	5.157	.096
	ภายในกลุ่ม	114	6152.232	53.967	
	รวม	117	6167.703		
วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	80.123	26.708	.218
	ภายในกลุ่ม	113	13838.4	122.464	
	รวม	116	13918.5		
รายงานการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3	536.160	178.720	1.341
	ภายในกลุ่ม	114	15191.6	133.260	
	รวม	117	15727.8		
CD-ROM	ระหว่างกลุ่ม	3	790.986	263.662	.719
	ภายในกลุ่ม	114	41780.4	366.495	
	รวม	117	42571.4		
Online Resources	ระหว่างกลุ่ม	3	130.939	43.646	1.625
	ภายในกลุ่ม	112	3008.302	26.860	
	รวม	115	3139.241		

ประเภททรัพยากร สารนิเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
WWW	ระหว่างกลุ่ม	3	704.604	234.868	1.363
	ภายในกลุ่ม	113	19475.9	172.353	
	รวม	116	20180.5		
วิทยุ	ระหว่างกลุ่ม	3	623.447	207.816	3.812**
	ภายในกลุ่ม	113	6161.031	54.522	
	รวม	116	6784.479		
โทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	3	392.566	130.855	1.450
	ภายในกลุ่ม	113	10198.7	90.254	
	รวม	116	10591.2		
วีดิทัศน์ (VDO)	ระหว่างกลุ่ม	3	13.143	4.381	.476
	ภายในกลุ่ม	112	1031.719	9.212	
	รวม	115	1044.862		
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	70.397	23.466	.581
	ภายในกลุ่ม	114	4601.919	40.368	
	รวม	117	4672.316		

จากตารางที่ 14 พบว่า โดยภาพรวมอาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญา
แตกต่างกัน มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากร
สารนิเทศประเภทต่างๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในด้านการติด
ตามความรู้/ความก้าวหน้าจากวิทยุ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01.

ตารางที่ 15 ค่าการทดสอบเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ ในการอ่าน / ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามตัวแปรประสบการณ์ในการสอน

ประเภททรัพยากร สารสนเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
หนังสือในสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	1083.700	361.233	1.742
	ภายในกลุ่ม	114	23637.0	207.342	
	รวม	117	24720.7		
หนังสือต่างสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	218.748	72.916	1.397
	ภายในกลุ่ม	114	5948.955	52.184	
	รวม	117	6167.703		
วารสาร	ระหว่างกลุ่ม	3	733.647	244.549	2.096
	ภายในกลุ่ม	113	13918.5	116.680	
	รวม	116	13918.5		
รายงานการวิจัย	ระหว่างกลุ่ม	3	257.419	85.830	.632
	ภายในกลุ่ม	114	15470.3	135.704	
	รวม	117	15727.8		
CD-ROM	ระหว่างกลุ่ม	3	781.317	260.439	.710
	ภายในกลุ่ม	114	41790.0	366.579	
	รวม	117	42571.4		
Online Resources	ระหว่างกลุ่ม	3	55.442	18.418	.671
	ภายในกลุ่ม	112	3083.799	27.534	
	รวม	115	3139.241		

ประเภททรัพยากร สารนิเทศ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
WWW	ระหว่างกลุ่ม	3	514.195	171.398	.985
	ภายในกลุ่ม	113	19666.3	174.038	
	รวม	116	20180.5		
วิทยุ	ระหว่างกลุ่ม	3	654.499	218.166	4.022**
	ภายในกลุ่ม	113	6129.980	54.248	
	รวม	116	6784.479		
โทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	3	778.623	259.541	2.989*
	ภายในกลุ่ม	113	9812.608	86.837	
	รวม	116	10591.2		
วีดิทัศน์ (VDO)	ระหว่างกลุ่ม	3	53.482	17.827	2.014
	ภายในกลุ่ม	112	911.380	8.852	
	รวม	115	1044.862		
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	250.450	83.483	2.152
	ภายในกลุ่ม	114	4421.866	38.788	
	รวม	117	4672.316		

จากตารางที่ 15 พบว่า โดยภาพรวมอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารนิเทศประเภทต่างๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในด้านการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากวิทยุและโทรทัศน์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

จากการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และได้้นำความรู้เหล่านั้นมาสอดแทรก/เสริมในเนื้อหาที่สอนโดยทำเป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 73.7 และทำเป็นบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 26.3

ตารางที่ 16 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

การประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเอง	ไม่ได้ปฏิบัติ		ปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่	54	45.8	64	54.2
2. การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ / แสดงปาฐกถาต่างๆ	42	35.6	76	64.4
3. ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary)	56	47.5	62	52.5
4. ทำวิจัยเป็นทีม*	33	28.1	84	71.1
5. ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา ** (Multidisciplinary)	69	58.5	28	23.7
6. การขอ / เพิ่มตำแหน่งทางวิชาการ***	25	21.2	91	77.1

หมายเหตุ * ไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

** ไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8

***ไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

จากตารางที่ 16 พบว่า มีการประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีทั้งในเรื่องการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ (ร้อยละ 54.2) การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ (ร้อยละ 64.4)

การทำวิจัยเดี่ยว (ร้อยละ 52.5) การทำวิจัยเป็นทีม (ร้อยละ 71.1) และการขอ/เพิ่มตำแหน่งทางวิชาการ (ร้อยละ 77.1) ล้วนมีผู้ปฏิบัติมากกว่าผู้ไม่ปฏิบัติทั้งสิ้น

ยกเว้นการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชานั้นจะมีผู้ปฏิบัติน้อยกว่าผู้ไม่ปฏิบัติ โดยมีเพียงร้อยละ 23.7 เท่านั้น

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชา เพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

การประยุกต์ใช้ความรู้	จำนวนเรื่อง	\bar{X}	S.D.
1. การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่		5.68	34.69
2. การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/ แสดงปาฐกถาต่างๆ		4.38	10.67
3. ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary)		1.24	2.14
4. ทำวิจัยเป็นทีม		1.97	2.18
5. ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary)		0.56	1.09

จากตารางที่ 17 พบว่า โดยภาพรวมคณาจารย์คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีการประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในแง่ การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ โดยเฉลี่ยจำนวน 5.86 เรื่อง (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา) การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 4.38 เรื่อง (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา) มีการทำวิจัยเดี่ยว โดยเฉลี่ยจำนวน 1.24 เรื่อง มีการทำวิจัยเป็นทีม โดยเฉลี่ยจำนวน 1.97 เรื่อง และมีการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา โดยเฉลี่ยจำนวน 0.56 เรื่อง

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชา เพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามเพศ

การประยุกต์ใช้ความรู้ (จำนวนเรื่อง)	เพศ		หญิง	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่	4.32	2.22	2.66	2.43
2. การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/ แสดงปาฐกถาต่างๆ	7.24	2.32	1.86	2.04
3. ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary)	1.84	2.74	4.43	5.11
4. ทำวิจัยเป็นทีม	2.15	1.00	1.37	3.32
5. ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary)	0.67	0.92	1.03	1.73

จากตารางที่ 18 พบว่า อาจารย์เพศชายมีการประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการในเรื่องต่อไปนี้มากกว่าอาจารย์เพศหญิง ได้แก่ การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ โดยเฉลี่ยจำนวน 4.32 เรื่อง (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา) การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ โดยเฉลี่ย 7.24 เรื่อง (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา) และทำวิจัยเป็นทีมโดยเฉลี่ยจำนวน 2.15 เรื่อง

ส่วนการประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์เพศหญิงที่มีมากกว่าอาจารย์เพศชาย ได้แก่ การทำวิจัยเดี่ยวโดยเฉลี่ยจำนวน 4.43 เรื่อง และการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชาโดยเฉลี่ยจำนวน 1.03 เรื่อง

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชา เพื่อ
 การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา การประยุกต์ใช้ความรู้ (จำนวนเรื่อง)	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		สังคมศาสตร์		มนุษยศาสตร์		ศึกษาศาสตร์	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่	1.67	2.05	2.68	5.13	4.20	17.02	12.58	62.36
2. การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/ แสดงปาฐกถาต่างๆ	2.14	3.77	13.56	24.58	4.20	7.63	2.50	2.69
3. ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary)	2.11	3.16	0.68	0.87	0.58	0.95	1.29	1.93
4. ทำวิจัยเป็นทีม	2.11	1.93	1.25	1.12	1.36	2.98	2.14	1.81
5. ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary)	0.71	1.25	0.45	0.93	0.46	1.10	0.53	0.98

จากตารางที่ 19 พบว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชาเพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ โดยการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา อาจารย์ทางด้านศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติมากกว่าอาจารย์ทางด้านอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 12.58 เรื่อง รองลงมาคืออาจารย์ทางด้านมนุษยศาสตร์ โดยเฉลี่ยจำนวน 4.20 เรื่อง

ในการรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา นั้น อาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์ได้รับเชิญมากกว่าอาจารย์ทางด้านอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 13.56 เรื่อง รองลงมาคืออาจารย์ทางด้านมนุษยศาสตร์ ได้รับเชิญโดยเฉลี่ยจำนวน 4.20 เรื่อง

ด้านการทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary) นั้น อาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติมากกว่าอาจารย์ทางด้านอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 2.11 เรื่อง รองลงมาได้แก่อาจารย์ทางด้านศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 1.29 เรื่อง

ด้านการทำวิจัยแบบเป็นทีมนั้น อาจารย์ทางด้านศึกษาศาสตร์ปฏิบัติมากกว่าอาจารย์ทางด้านอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 2.14 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 2.11 เรื่อง

และด้านการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary) นั้น อาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการปฏิบัติมากกว่าอาจารย์ทางด้านอื่นๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 0.71 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ทางด้านศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 0.53 เรื่อง

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชา เพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามอายุ

การประยุกต์ใช้ความรู้ (จำนวนเรื่อง)	อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี		30-35 ปี		36-40 ปี		40 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่	0.42	0.75	1.47	2.01	8.53	27.51	7.64	44.13		
2. การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/ แสดงปาฐกถาต่างๆ	0.78	1.47	1.60	2.51	4.38	6.13	6.07	13.47		
3. ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary)	0.21	0.42	0.69	0.92	1.92	3.40	1.51	2.27		
4. ทำวิจัยเป็นทีม	1.21	1.80	1.60	1.64	1.00	1.15	2.13	2.51		
5. ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary)	0.25	0.62	0.70	1.38	0.33	0.65	0.64	1.14		

จากตารางที่ 20 พบว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชาเพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ โดยการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา อาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 8.53 เรื่อง รองลงมาคือ อาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 7.64 เรื่อง

ในการรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา นั้น อาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ได้รับเชิญมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 6.07 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ได้รับเชิญโดยเฉลี่ยจำนวน 4.38 เรื่อง

ด้านการทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary) นั้น อาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 1.92 เรื่อง รองลงมาคือ อาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 1.51 เรื่อง

ด้านการทำวิจัยแบบเป็นทีม นั้น อาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 2.13 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 30-35 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 1.60 เรื่อง

และด้านการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary) นั้น อาจารย์ที่มีอายุระหว่าง 30-35 ปี มีการปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 0.70 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 0.64 เรื่อง

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชา เพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน การประยุกต์ใช้ความรู้ (จำนวนเรื่อง)	น้อยกว่า 5 ปี		6-10 ปี		11-15 ปี		15 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่	4.42	18.78	1.50	2.26	24.00	90.95	2.54	3.99
2. การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/ แสดงปาฐกถาต่างๆ	2.50	4.82	8.83	21.40	2.00	2.58	4.08	5.35
3. ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary)	0.57	0.79	0.62	0.87	1.68	3.09	1.78	2.56
4. ทำวิจัยเป็นทีม	1.60	1.81	1.20	1.21	1.00	1.03	2.44	2.79
5. ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary)	0.69	1.32	0.21	0.41	0.21	0.57	0.78	1.25

จากตารางที่ 21 พบว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชาเพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ โดยการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี ปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 24 เรื่อง รองลงมาคือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 4.42 เรื่อง

ในการรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา นั้น อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี ได้รับเชิญมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 8.83 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี ได้รับเชิญโดยเฉลี่ยจำนวน 4.08 เรื่อง

ด้านการทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary) นั้น อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี ปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 1.78 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 1.68 เรื่อง

ด้านการทำวิจัยแบบเป็นทีม นั้น อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี ปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 2.44 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 1.60 เรื่อง

และด้านการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary) นั้น อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี มีการปฏิบัติมากที่สุด โดยเฉลี่ยจำนวน 0.78 เรื่อง รองลงมาได้แก่ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 0.69 เรื่อง

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชา เพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา การประยุกต์ใช้ความรู้ (จำนวนเรื่อง)	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่	0.50	1.06	6.35	41.00	5.32	17.73
2. การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/ แสดงปาฐกถาต่างๆ	0.62	1.18	4.60	12.51	4.80	5.72
3. ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary)	0.12	0.35	0.93	1.68	2.32	2.95
4. ทำวิจัยเป็นทีม	1.00	2.44	1.78	2.27	2.03	1.88
5. ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary)	0	0	0.57	1.13	0.70	1.13

จากตารางที่ 22 พบว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความก้าวหน้าของสาขาวิชาเพื่อการพัฒนาตนเองด้านวิชาการนั้น อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีการปฏิบัติมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท และระดับปริญญาตรี แทบทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการได้รับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ โดยเฉลี่ยจำนวน 4.80 เรื่อง (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา) ด้านการทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary) ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 2.32 เรื่อง ด้านการทำวิจัยแบบเป็นทีม ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 2.03 เรื่อง และด้านการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary) ปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 0.70 เรื่อง ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีนั้น พบว่า ไม่มีการปฏิบัติในด้านนี้เลย

และในด้านการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ นั้น อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีการปฏิบัติมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับอื่นๆ ซึ่งมีการปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวน 6.35 เรื่อง (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา)

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลที่ไม่ทำวิจัยเดี่ยว (Single Disciplinary) ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เหตุผลที่ไม่ทำวิจัยเดี่ยว	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีเวลา เนื่องจากภาระงานมาก	25	21.2
2. ทำวิจัยไม่เป็น	7	5.9
3. ไม่มีแหล่งค้นคว้าที่ดีพอ	9	7.6
4. ไม่มีงบประมาณ	7	5.9
5. มีความยุ่งยากในการดำเนินงานด้านการเงิน	7	5.9
6. หน่วยงานไม่สนับสนุน	4	3.4
7. ไม่มีปัญหาที่จะทำวิจัย	12	10.2
8. หน่วยงานไม่เห็นความจำเป็น	0	0
9. อื่นๆ*	18	15.3

จากตารางที่ 23 พบว่า เหตุผลที่คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไม่ทำวิจัยเดี่ยวเรียงตามลำดับดังนี้ ไม่มีเวลา เนื่องจากภาระงานมาก คิดเป็นร้อยละ 21.2 เหตุผลรองลงมาคือ ไม่มีปัญหาที่จะทำวิจัย คิดเป็นร้อยละ 10.2 และไม่มีแหล่งค้นคว้าที่ดีพอ คิดเป็นร้อยละ 7.6

ส่วนเหตุผลอื่นๆ* นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น คิดเป็นร้อยละ 15.3 มีดังต่อไปนี้ คือชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น, ยังไม่มีความพร้อม, เพิ่งมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือที่จำเป็นในสาขาวิชา, เพิ่งสำเร็จการศึกษา, มุ่งการเขียนตำรามากกว่า/ มีแผนงานเขียนตำราทางวิชาการ, มีงานบริการวิชาการที่รับผิดชอบมาก และไม่มีค่าตอบแทนสำหรับผู้ทำวิจัย

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำวิจัยแบบเป็นทีมของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

จำนวนเรื่อง	จำนวน	ร้อยละ
1	34	28.8
2	17	14.4
3	18	15.3
4	7	5.9
5	1	0.8
6	4	3.4
7	2	1.7
17	1	0.8
รวม	84	71.1

จากตารางที่ 24 พบว่า คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีส่วนใหญ่ทำวิจัยแบบเป็นทีมจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.8 รองลงมาจะทำวิจัยจำนวน 3 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15.3

ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า เหตุผลที่อาจารย์ไม่ทำวิจัยแบบเป็นทีม ได้แก่ มุ่งเขียนตำรา/ กำลังเขียนตำรา, ไม่มีหัวข้อที่น่าสนใจ, ไม่มีประเด็นที่น่าสนใจร่วมกัน, งานวิจัยเดิมยังไม่แล้วเสร็จ, บุคลากรสาขานี้มีน้อย และขาดทีม

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary)

จำนวนเรื่อง	จำนวน	ร้อยละ
1	13	11.0
2	8	6.8
3	4	3.4
4	1	0.8
5	2	1.7
รวม	28	23.7

จากตารางที่ 25 พบว่า คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีส่วนใหญ่ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชาจำนวน 1 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 11.0 รองลงมาจะทำวิจัยจำนวน 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.8

ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า เหตุผลที่อาจารย์ไม่ทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา (Multidisciplinary) ได้แก่ อยู่ในช่วงที่กำลังศึกษาความเป็นไปได้, มุ่งเขียนตำรา / กำลังเขียนตำรา, ไม่มีหัวข้อที่น่าสนใจ, ไม่มีประเด็นที่น่าสนใจร่วมกัน, ยังไม่คิดที่จะทำ, ยังไม่มีความพร้อม, ไม่มีเวลาในการปรึกษาร่วมกับต่างสาขาวิชา, หาทีมที่เหมาะสมกับงานวิจัยที่จะทำไม่ได้, ไม่มีความชำนาญ

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งที่ได้รับในการทำงานวิจัยเป็นทีม / แบบสหสาขาวิชา

จำนวนเรื่อง	จำนวน	ร้อยละ
1. หัวหน้าโครงการ	41	34.7
2. ผู้ร่วมโครงการ	66	55.9
3. ผู้เก็บข้อมูล	14	11.9
4. ผู้วิเคราะห์ข้อมูล	15	12.7
5. อื่นๆ*	4	3.4

จากตารางที่ 26 พบว่า อาจารย์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะมีตำแหน่งเป็นผู้ร่วมโครงการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.9 ตำแหน่งรองลงมาคือ หัวหน้าโครงการคิดเป็นร้อยละ 34.7

ส่วนตำแหน่งอื่นๆ* นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้แก่ เป็นผู้จัดการค่าใช้จ่าย และรับผิดชอบด้านการเงินทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 3.4 เท่านั้น

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลที่ไม่ขอ / เพิ่มตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

เหตุผลที่ไม่ขอ/เพิ่มตำแหน่งทางวิชาการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	ไม่ตอบข้อนี้		ตอบข้อนี้s	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีเวลา	11	9.3	105	89.0
2. มีความจำกัดด้านงบประมาณ	1	0.8	115	97.5
3. หน่วยงานไม่สนับสนุน	1	0.8	115	97.5
4. หน่วยงานไม่เห็นความสำคัญ	0	0	116	98.3*
5. มีขั้นตอนยุ่งยากในการดำเนินการ	12	10.2	104	88.1
6. อื่นๆ**	12	10.2	104	88.1

หมายเหตุ *ในเรื่องนี้มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7

จากตารางที่ 27 พบว่า คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีเหตุผลที่ไม่ขอ / เพิ่มตำแหน่งทางวิชาการ เรียงตามลำดับดังนี้คือ หน่วยงานไม่เห็นความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 98.3 หน่วยงานไม่สนับสนุนและมีความจำกัดด้านงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 97.5

ส่วนเหตุผลอื่นๆ** นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คิดเป็นร้อยละ 88.1 มีดังต่อไปนี้ ผลงานยังไม่มาก และคิดว่ายังไม่เด่นพอที่จะเสนอขอ, คุณวุฒิและประสบการณ์ยังไม่เพียงพอที่จะดำเนินการ, ไม่มีความจำเป็น, คิดว่าการพิจารณาคงเข้มข้นมาก เกรงว่าจะไม่ผ่าน (ขอรองศาสตราจารย์), งานสอนมากพอแล้ว ถ้ามีตำแหน่งอีก คิดว่างานน่าจะมากขึ้นอีก เกรงว่าจะบ้ำได้, ภาระงานมากและข้อเท็จจริงที่จะทำอะไรให้ตนเอง, กรรมการคณะ (มส.) ทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาและ ชอบแก้ไขในสิ่งที่ไม่ควรแก้ไข ซึ่งมีตัวอย่างให้เห็นอยู่เสมอ, จะขอหลังจากไปเรียนในระดับปริญญาเอกจบแล้ว

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ

การเข้าร่วมกิจกรรม	เข้าทุกครั้ง		เข้าบางครั้ง		ไม่เข้า		ไม่ตอบ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการที่คณะจัด	38	32.2	62	<u>52.5</u>	5	4.2	13	11.0
2. การเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัด	22	18.6	80	<u>67.8</u>	4	3.4	12	10.2
3. การเข้าร่วมกิจกรรมการประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการที่สถาบัน / หน่วยงานอื่นๆ (ทั้งในและต่างประเทศ) จัด	10	8.5	87	<u>73.7</u>	18	15.3	3	2.5

จากตารางที่ 28 พบว่าไม่ว่าคณะ, มหาวิทยาลัย หรือสถาบัน/หน่วยงานอื่นๆ (ทั้งในและต่างประเทศ) เป็นผู้จัดกิจกรรมในการพัฒนาด้านวิชาการ คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.5, ร้อยละ 67.8 และร้อยละ 73.7 ตามลำดับ

ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า เหตุผลที่ไม่เข้าร่วม / เข้าร่วมเป็นบางครั้ง เมื่อคณะจัดกิจกรรมการประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการ ได้แก่ติดสอน, ว่าง, ไม่มีเวลา, ติดราชการ, มีภาระงานอื่น เช่น งานบริการวิชาการแก่ชุมชน, ติดภาระกิจส่วนตัว, เลิกเข้าเฉพาะที่ตรงกับความสนใจ และภาระงานที่สามารถสับหลักได้ , ไม่ตรงกับความสนใจ, ไม่ได้รับเชิญ, อ่อนประชาสัมพันธ์ ทำให้บางครั้งไม่ได้รับข่าวสาร และไม่ทราบล่วงหน้า

เหตุผลที่ไม่เข้าร่วม / เข้าร่วมเป็นบางครั้ง เมื่อมหาวิทยาลัยจัดกิจกรรมการประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการ ได้แก่ ติดสอน, ไม่ว่าง, ไม่มีเวลา, ติดราชการ, ติดประชุม, ไม่ตรงกับความสนใจ, เลือกเข้าเฉพาะที่ตรงกับความสนใจ, ส่วนใหญ่จัดที่วิทยาเขตขนาดใหญ่ ไม่สะดวกในการเดินทางเนื่องจากภาระงานสอน, เป็นเรื่องที่ทราบดีอยู่แล้ว, เข้าเมื่อมีเวลา และจัดที่วิทยาเขตปัตตานี

เหตุผลที่ไม่เข้าร่วม / เข้าร่วมเป็นบางครั้ง เมื่อสถาบันหรือหน่วยงานอื่นๆ (ทั้งในและต่างประเทศ) ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาจัดกิจกรรมการประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการ ได้แก่ ไม่ตรงกับความสนใจ, เลือกเข้าเฉพาะที่ตรงกับความสนใจ, เรื่องกว้างและตื่นเกินไป ไม่ลึกซึ่งพอ, คณะไม่สนับสนุนงบประมาณ, เงินสนับสนุนมีน้อย (อาจได้ไปปีงบประมาณละ 1 คนหรือไม่ได้เลย), มีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ, ข้อจำกัดเรื่องค่าเดินทางและลงทะเบียน, คณะสนับสนุนแต่ผู้บริหารด้วยกัน, ข้อจำกัดเรื่องระยะทาง, ระยะเวลาในการจัดไม่คุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายและเวลาในการเดินทาง เช่นจัดเพียงครึ่งวันหรือหนึ่งวัน, ไม่มีข้อมูล/ข่าวสารเข้ามาในหน่วยงาน และข้อมูลเข้ามาล่าช้า

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการ

รูปแบบกิจกรรม	ต้องการ		ไม่ต้องการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การไปศึกษาดูงาน	68	57.7	49	41.5*
2. การเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น / ระยะยาว	51	43.2	67	56.8
3. การไปศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา	61	51.7	57	48.3
4. การไปศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Short Course) เกี่ยวกับสาขาวิชา / เรื่องที่สนใจ	94	79.7	24	20.3

หมายเหตุ * มีผู้ไม่ตอบคำถามข้อนี้จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

จากตารางที่ 29 พบว่า ความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เรียงตามลำดับความต้องการดังนี้ การไปศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Short Course) เกี่ยวกับสาขาวิชา/เรื่องที่สนใจ คิดเป็นร้อยละ 79.7 การไปศึกษาดูงานคิดเป็นร้อยละ 57.7 และการไปศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 51.7

ส่วนความต้องการในการเข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้น/ยาว คิดเป็นร้อยละ 43.2 ซึ่งน้อยกว่าผู้ที่ไม่ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนี้

ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า เหตุผลที่ไม่ได้ไปศึกษาดูงาน (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา) ได้แก่ ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ, ไม่มีทุนสนับสนุน, ไม่มีเวลา, ไม่จำเป็น, เป็นช่วงที่ลาศึกษาต่อ, มีปัญหาด้านสุขภาพ, ไม่สนใจ, คณะ (ศษ.) ไม่มีนโยบายให้บุคลากรศึกษาดูงานถ้าไม่ใช่ผู้บริหาร

เหตุผลที่ไม่เข้ารับการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา) ได้แก่ หัวข้อที่จัดไม่ตรงกับความต้องการ, ไม่มีเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง, ข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ, ไม่มีทุนสนับสนุน, ไม่มีเวลา, ไม่จำเป็น, ไม่ได้รับเชิญ, เป็นช่วงที่ลาศึกษาต่อ, โดยทั่วไปไม่ใช่ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่, ไม่มีหนังสือแจ้งเข้ามา, มีปัญหาด้านสุขภาพ, ไม่สนใจ, ไม่มีความพร้อม

เหตุผลที่ไม่ต้องการที่จะไปศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา ได้แก่ เบื่อการใช้ทุน, อายุมากแล้ว, จวนเกษียณ, อายุเกินเกณฑ์, ซ้ำๆ, แก่แล้วอ่านหนังสือไม่จำ, จะลาออกอยู่แล้ว, เพียงพอแล้ว, จบการศึกษาระดับปริญญาเอกแล้ว, ปัญหาสุขภาพ, ระบบไม่เอื้อต่อการไปศึกษา เช่น เงินเดือนไม่ขึ้น ทั้งๆ ที่บอกว่าสนับสนุนให้เพิ่มวุฒิ, หากไปศึกษาต่อเงินเดือนจะไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัว, ให้คนอายุน้อยๆ ไป (ให้รุ่นกลางและรุ่นเล็กไป), มีภาระครอบครัว ต้องเลี้ยงลูก

ข้อจำกัดในการที่จะไปศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Short Course) เกี่ยวกับสาขาวิชา/เรื่องที่น่าสนใจ ได้แก่ ไม่มีทุน เนื่องจากสนใจไปต่างประเทศ, หมาดไฟ, ไม่มีเวลา, ไม่แน่ใจว่าจะได้รับผลตามที่ต้องการ, อายุมากแล้ว

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาการ

ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระหว่างปิดภาคการศึกษา	71	60.2	46	39.0
2. ก่อนเปิดภาคการศึกษา ประมาณ 1-2 สัปดาห์	32	27.1	85	72.1
3. ระหว่างภาคการศึกษา	33	28.0	84	71.2
4. ก่อนปิดภาคการศึกษา	18	15.3	99	83.9

หมายเหตุ มีผู้ไม่ตอบแบบสอบถามข้อนี้จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

จากตารางที่ 30 พบว่า ระยะเวลาที่สมควรจัดกิจกรรมการพัฒนาด้านวิชาการคือ ช่วงระหว่างปิดภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 60.2 ส่วน ระยะเวลาที่มีผู้ไม่เห็นด้วยมากที่สุดคือ ช่วงก่อนปิดภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.9

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาด้านวิชาการ

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
1. มาจากทุกคณะ	13	11.0
2. มาจากทุกภาควิชาในคณะ	12	10.2
3. มาจากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง	74	62.7
4. อื่นๆ	18	15.3
รวม	117	99.2*

หมายเหตุ * ข้อนี้มีผู้ไม่ตอบ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

จากตารางที่ 31 พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาด้านวิชาการควรมาจากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 62.7 และความคิดเห็นอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาด้านวิชาการควรเป็นผู้สนใจอื่นๆ (บุคคลภายนอก) , ผู้ที่สนใจร่วมกันจะเป็นภาคใด คณะใดก็ได้ , แล้วแต่หัวข้อกิจกรรม ถ้ามาจากหลายคณะ หลายสาขายิ่งดีเพราะจะได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น, ควรจัดเฉพาะกลุ่ม เพราะมีคนมากเรื่อง ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้วิชาการหรือความรู้ที่ควรจะได้ ได้แต่สังสรรค์กัน, ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์, ควรมาจากทุกสาขา ทุกภาค ทุกคณะที่เกี่ยวข้อง เพราะไม่ค่อยมีคนสนใจ

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับของข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเอง ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี โดยภาพรวม

ข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเอง	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ข้อจำกัดด้านเวลา	3.77	1.04	มาก
2. ข้อจำกัดด้านการเงิน	3.22	1.07	ปานกลาง
3. ข้อจำกัดด้านทักษะความรู้ทั่วไปในการทำวิจัย	2.83	1.02	ปานกลาง
4. ข้อจำกัดด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย	3.05	1.08	ปานกลาง
5. ข้อจำกัดด้านทักษะการทำวิจัยในสาขาวิชา	2.87	1.07	ปานกลาง
6. ข้อจำกัดด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา	3.33	1.00	ปานกลาง
7. ข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า	3.49	1.00	ปานกลาง
8. ข้อจำกัดด้านทักษะการเขียนบทความทางวิชาการ	2.96	0.97	ปานกลาง
9. ข้อจำกัดในการเข้าร่วมประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.21	0.95	ปานกลาง
10. ข้อจำกัดในการเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว	3.22	1.02	ปานกลาง
11. ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในประเทศ	3.28	1.13	ปานกลาง
12. ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ	4.00	1.11	มาก
13. ข้อจำกัดในการศึกษาต่อในประเทศ	2.78	1.29	ปานกลาง
14. ข้อจำกัดในการศึกษาต่อในต่างประเทศ	3.41	1.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 32 พบว่า ข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ในระดับมากได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X} = 4.00$) และข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X} = 3.77$) ส่วนอุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางทั้งสิ้น

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอุปสรรคในการพัฒนาตนเอง ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี จำแนกตามสาขาวิชา

ชื่อจำกัด/อุปสรรค	สาขาวิชา	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			สังคมศาสตร์			มนุษยศาสตร์			ศึกษาศาสตร์		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านเวลา		3.76	1.07	มาก	3.75	1.12	มาก	3.85	0.89	มาก	3.70	1.14	มาก
2. ด้านการเงิน		3.55	1.07	มาก	2.62	0.95	ปานกลาง	3.23	1.07	ปานกลาง	3.17	1.02	ปานกลาง
3. ด้านทักษะความรู้ทั่วไปในการทำวิจัย		2.64	1.12	ปานกลาง	2.93	1.12	ปานกลาง	3.05	1.01	ปานกลาง	2.73	0.86	ปานกลาง
4. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย		3.23	1.07	ปานกลาง	2.87	1.14	ปานกลาง	3.30	1.13	ปานกลาง	2.70	0.97	ปานกลาง
5. ด้านทักษะการทำวิจัยในสาขาวิชา		2.64	1.20	ปานกลาง	2.93	1.18	ปานกลาง	3.17	1.08	ปานกลาง	2.76	0.81	ปานกลาง
6. ด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา		3.14	1.07	ปานกลาง	3.18	0.91	ปานกลาง	3.41	1.01	ปานกลาง	3.52	0.96	มาก
7. ด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า		3.73	0.82	มาก	3.06	1.23	ปานกลาง	3.75	1.09	มาก	3.20	0.84	ปานกลาง
8. ด้านทักษะการเขียนบทความทางวิชาการ		3.32	0.87	ปานกลาง	2.68	0.87	ปานกลาง	3.00	1.10	ปานกลาง	2.70	0.90	ปานกลาง
9. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการ		3.26	0.79	ปานกลาง	2.93	1.12	ปานกลาง	3.23	1.01	ปานกลาง	3.26	0.96	ปานกลาง
10. การเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว		3.26	0.75	ปานกลาง	2.62	0.95	ปานกลาง	3.30	1.18	ปานกลาง	3.38	1.07	ปานกลาง
11. การศึกษาดูงานในประเทศ		3.20	0.91	ปานกลาง	3.18	1.37	ปานกลาง	3.18	1.33	ปานกลาง	3.50	1.02	ปานกลาง
12. การศึกษาดูงานในต่างประเทศ		3.94	0.91	มาก	3.75	1.52	มาก	4.00	1.22	มาก	4.20	0.94	มาก
13. การศึกษาต่อในประเทศ		2.79	1.27	ปานกลาง	2.50	1.36	น้อย	3.06	1.34	ปานกลาง	2.64	1.22	ปานกลาง
14. การศึกษาต่อในต่างประเทศ		3.52	1.46	มาก	2.81	1.64	ปานกลาง	3.66	1.40	มาก	3.35	1.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 พบว่า ข้อจำกัด/อุปสรรคการพัฒนาตนเองในระดับมากของอาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เรียงตามลำดับดังนี้ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.94$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.76$) ข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.73$) ข้อจำกัดด้านการเงิน ($\bar{X}=3.55$) และข้อจำกัดในการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.52$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อจำกัด/อุปสรรคการพัฒนาตนเองในระดับมากของอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.75$) และข้อจำกัดในการศึกษาในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.75$) อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในระดับน้อยของอาจารย์ทางด้านสังคมศาสตร์คือ การศึกษาต่อในประเทศ ($\bar{X}=2.50$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อจำกัด/อุปสรรคการพัฒนาตนเองในระดับมากของอาจารย์ทางด้านมนุษยศาสตร์ ได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.00$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.85$) ข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.75$) และข้อจำกัดด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.66$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อจำกัด/อุปสรรคการพัฒนาตนเองในระดับมากของอาจารย์ทางด้านศึกษาศาสตร์ ได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.20$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.70$) ข้อจำกัดด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา ($\bar{X}=3.52$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอุปสรรคในการพัฒนาตนเอง ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ข้อจำกัด / อุปสรรค	ประสบการณ์ในการสอน			น้อยกว่า 5 ปี			6 – 10 ปี			11 – 15 ปี			15 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านเวลา	3.78	0.83	มาก	3.91	0.92	มาก	3.56	1.09	มาก	3.76	1.18	มาก			
2. ด้านการเงิน	3.53	0.83	มาก	3.54	1.17	มาก	2.93	1.28	ปานกลาง	3.00	1.01	ปานกลาง			
3. ด้านทักษะความรู้ทั่วไปในการทำวิจัย	3.00	0.81	ปานกลาง	3.00	1.35	ปานกลาง	2.56	1.09	ปานกลาง	2.74	0.92	ปานกลาง			
4. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย	3.28	0.81	ปานกลาง	3.20	1.14	ปานกลาง	2.43	1.03	น้อย	3.04	1.17	ปานกลาง			
5. ด้านทักษะการทำวิจัยในสาขาวิชา	3.10	1.03	ปานกลาง	3.04	1.33	ปานกลาง	2.62	1.02	ปานกลาง	2.74	0.96	ปานกลาง			
6. ด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา	3.46	0.88	ปานกลาง	3.45	1.17	ปานกลาง	3.25	1.00	ปานกลาง	3.24	1.00	ปานกลาง			
7. ด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า	3.89	0.68	มาก	3.54	0.97	มาก	3.37	1.02	ปานกลาง	3.28	1.11	ปานกลาง			
8. ด้านทักษะการเขียนบทความทางวิชาการ	3.42	0.87	ปานกลาง	3.12	1.03	ปานกลาง	3.06	0.99	ปานกลาง	2.60	0.88	ปานกลาง			
9. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการ	3.46	0.83	ปานกลาง	3.29	0.95	ปานกลาง	3.37	0.88	ปานกลาง	2.98	0.99	ปานกลาง			
10. การเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว	3.46	0.57	ปานกลาง	3.37	1.20	ปานกลาง	3.25	1.00	ปานกลาง	3.00	1.11	ปานกลาง			
11. การศึกษาดูงานในประเทศ	3.64	0.82	มาก	3.29	1.26	ปานกลาง	3.18	1.22	ปานกลาง	3.10	1.17	ปานกลาง			
12. การศึกษาดูงานในต่างประเทศ	4.25	0.75	มาก	4.00	0.97	มาก	4.18	1.10	มาก	3.81	1.31	มาก			
13. การศึกษาต่อในประเทศ	3.21	1.06	ปานกลาง	3.00	1.38	ปานกลาง	2.75	1.23	ปานกลาง	2.44	1.32	น้อย			
14. การศึกษาต่อในต่างประเทศ	4.07	1.01	มาก	3.62	1.55	มาก	3.37	1.58	ปานกลาง	2.95	1.55	ปานกลาง			

จากตารางที่ 34 พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 5 ปี มีข้อจำกัด/อุปสรรคการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้ในระดับมาก ได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.25$) ข้อจำกัดในการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.07$) ข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.89$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.78$) ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในประเทศ ($\bar{X}=3.64$) และข้อจำกัดด้านการเงิน ($\bar{X}=3.53$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 6-10 ปี มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.00$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.91$) ข้อจำกัดในการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.62$) ข้อจำกัดด้านการเงินและข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.54$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11-15 ปี มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.18$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.56$) และข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคอยู่ในระดับน้อยคือ ข้อจำกัดด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย ($\bar{X}=2.43$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี พบว่า มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.81$) และข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.76$) ส่วนข้อจำกัดในการศึกษาต่อในประเทศ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.44$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอุปสรรคในการพัฒนาตนเอง ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี จำแนกตามอายุ

ข้อจำกัด / อุปสรรค	อายุ	น้อยกว่า 30 ปี			30 - 35 ปี			36 - 40 ปี			40 ปีขึ้นไป		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านเวลา		3.85	0.77	มาก	3.78	0.95	มาก	4.00	1.00	มาก	3.70	1.13	มาก
2. ด้านการเงิน		3.71	1.06	มาก	3.86	0.86	มาก	3.30	0.85	ปานกลาง	2.89	1.05	ปานกลาง
3. ด้านทักษะความรู้ทั่วไปในการทำวิจัย		3.07	0.99	ปานกลาง	3.00	0.95	ปานกลาง	3.07	1.25	ปานกลาง	2.67	0.99	ปานกลาง
4. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย		3.28	0.99	ปานกลาง	3.43	0.99	ปานกลาง	3.00	1.08	ปานกลาง	2.88	1.12	ปานกลาง
5. ด้านทักษะการทำวิจัยในสาขาวิชา		2.92	1.07	ปานกลาง	3.00	1.04	ปานกลาง	3.46	1.33	ปานกลาง	2.70	1.00	ปานกลาง
6. ด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา		3.35	0.92	ปานกลาง	3.52	1.16	มาก	3.61	1.04	มาก	3.22	0.95	ปานกลาง
7. ด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า		3.64	0.74	มาก	3.91	0.79	มาก	4.15	0.68	มาก	3.19	1.06	ปานกลาง
8. ด้านทักษะการเขียนบทความทางวิชาการ		3.50	1.22	ปานกลาง	3.34	0.88	ปานกลาง	3.15	0.68	ปานกลาง	2.69	0.91	ปานกลาง
9. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการ		3.28	0.82	ปานกลาง	3.52	0.79	มาก	3.61	1.19	มาก	3.01	0.93	ปานกลาง
10. การเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว		3.42	0.51	ปานกลาง	3.43	0.99	ปานกลาง	3.69	1.10	มาก	3.01	1.06	ปานกลาง
11. การศึกษาดูงานในประเทศ		3.35	1.08	ปานกลาง	3.78	1.04	มาก	3.38	1.32	ปานกลาง	3.07	1.10	ปานกลาง
12. การศึกษาดูงานในต่างประเทศ		4.14	0.77	มาก	4.30	0.82	มาก	4.46	0.77	มากที่สุด	3.79	1.26	มาก
13. การศึกษาต่อในประเทศ		2.78	1.18	ปานกลาง	3.39	1.11	ปานกลาง	3.46	0.96	ปานกลาง	2.44	1.31	น้อย
14. การศึกษาต่อในต่างประเทศ		4.07	1.20	มาก	4.08	1.08	มาก	4.30	1.03	มาก	2.88	1.54	ปานกลาง

จากตารางที่ 35 พบว่า อาจารย์ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.14$) ด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.07$) ด้านเวลา ($\bar{X}=3.85$) ด้านการเงิน ($\bar{X}=3.71$) และด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.64$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีอายุ 30-35 ปี มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.30$) ด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.08$) ด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.91$) ด้านการเงิน ($\bar{X}=3.86$) ด้านเวลาและการศึกษาดูงานในประเทศ ($\bar{X}=3.78$) ด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา ($\bar{X}=3.52$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีอายุ 36-40 ปี มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.46$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในระดับมาก ได้แก่ ด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.30$) ด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=4.15$) ด้านเวลา ($\bar{X}=4.00$) ด้านการเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว ($\bar{X}=3.69$) ด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา และการเข้าร่วมประชุมสัมมนา/อบรมทางวิชาการในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.61$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

อาจารย์ที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.79$) และด้านเวลา ($\bar{X}=3.70$) ข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในระดับน้อยคือ ด้านการศึกษาต่อในประเทศ ($\bar{X}=2.44$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอุปสรรคในการพัฒนาตนเอง ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

ข้อจำกัด/อุปสรรค	ระดับปริญญาตรี			ระดับปริญญาโท			ระดับปริญญาเอก		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านเวลา	3.75	0.88	มาก	3.67	1.24	มาก	3.81	0.97	มาก
2. ด้านการเงิน	3.75	1.38	มาก	2.87	1.02	ปานกลาง	3.31	1.03	ปานกลาง
3. ด้านทักษะความรู้ทั่วไปในการทำวิจัย	3.75	0.88	มาก	2.41	0.95	น้อย	2.89	0.99	ปานกลาง
4. ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย	3.62	1.18	มาก	2.51	1.02	ปานกลาง	3.20	1.03	ปานกลาง
5. ด้านทักษะการทำวิจัยในสาขาวิชา	3.75	0.88	มาก	2.45	0.99	น้อย	2.94	1.06	ปานกลาง
6. ด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา	3.50	0.75	ปานกลาง	3.09	1.10	ปานกลาง	3.41	0.98	ปานกลาง
7. ด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า	4.12	0.64	มาก	3.22	1.02	ปานกลาง	3.53	1.00	มาก
8. ด้านทักษะการเขียนบทความทางวิชาการ	4.00	1.19	มาก	2.61	0.95	ปานกลาง	3.00	0.89	ปานกลาง
9. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการ	3.37	1.40	ปานกลาง	2.93	0.92	ปานกลาง	3.30	0.89	ปานกลาง
10. การเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้น/ระยะยาว	3.00	1.30	ปานกลาง	2.80	0.90	ปานกลาง	3.41	0.99	ปานกลาง
11. การศึกษาดูงานในประเทศ	3.00	1.51	ปานกลาง	2.90	1.16	ปานกลาง	3.46	1.05	ปานกลาง
12. การศึกษาดูงานในต่างประเทศ	3.87	1.35	มาก	3.67	1.16	มาก	4.15	1.04	มาก
13. การศึกษาต่อในประเทศ	2.50	1.19	น้อย	1.77	1.08	น้อย	3.21	1.14	ปานกลาง
14. การศึกษาต่อในต่างประเทศ	4.25	1.38	มาก	2.19	1.47	น้อย	3.82	1.23	มาก

จากตารางที่ 36 พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากแทบทุกด้าน ยกเว้นข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา ($\bar{X}=3.50$) การเข้าร่วมประชุมสัมมนา/อบรมทางวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.37$) การเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้น/ระยะยาว และการศึกษาดูงานในประเทศ ($\bar{X}=3.00$) ส่วนด้านที่มีอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการศึกษาต่อในประเทศ ($\bar{X}=2.50$)

ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเวลาและการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.67$) ส่วนด้านที่มีอุปสรรคอยู่ในระดับน้อยได้แก่ ด้านการศึกษาต่อในประเทศ ($\bar{X}=1.77$) ด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=2.19$) ด้านทักษะความรู้ทั่วไปในการทำวิจัย ($\bar{X}=2.41$) และด้านทักษะการทำวิจัยในสาขาวิชา ($\bar{X}=2.45$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

และอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองในด้านต่อไปนี้อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.15$) ด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.82$) ด้านเวลา ($\bar{X}=3.81$) และด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.53$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคในด้านอื่นๆ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของอุปสรรคในการพัฒนาตนเอง ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี จำแนกตามเพศ

ข้อจำกัด/อุปสรรค	เพศ			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ข้อจำกัดด้านเวลา	3.65	1.14	มาก	3.88	0.92	มาก
2. ข้อจำกัดด้านการเงิน	3.25	1.03	ปานกลาง	3.20	1.11	ปานกลาง
3. ข้อจำกัดด้านทักษะความรู้ทั่วไปในการทำวิจัย	2.74	1.03	ปานกลาง	2.91	1.01	ปานกลาง
4. ข้อจำกัดด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย	2.89	1.15	ปานกลาง	3.20	1.01	ปานกลาง
5. ข้อจำกัดด้านทักษะการทำวิจัยในสาขาวิชา	2.72	1.07	ปานกลาง	3.01	1.06	ปานกลาง
6. ข้อจำกัดด้านทักษะการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชา	3.18	1.05	ปานกลาง	3.48	0.94	ปานกลาง
7. ข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า	3.29	1.00	ปานกลาง	3.69	0.96	มาก
8. ข้อจำกัดด้านทักษะการเขียนบทความทางวิชาการ	2.87	1.02	ปานกลาง	3.05	0.92	ปานกลาง
9. ข้อจำกัดในการเข้าร่วมประชุมสัมมนา / อบรมทางวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้อง	3.25	0.96	ปานกลาง	3.16	0.94	ปานกลาง
10. ข้อจำกัดในการเข้าร่วมการอบรมหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาว	3.15	0.91	ปานกลาง	3.28	1.13	ปานกลาง
11. ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในประเทศ	3.27	1.18	ปานกลาง	3.28	1.09	ปานกลาง
12. ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ	4.10	1.00	มาก	3.91	1.20	มาก
13. ข้อจำกัดในการศึกษาต่อในประเทศ	2.87	1.31	ปานกลาง	2.69	1.27	ปานกลาง
14. ข้อจำกัดในการศึกษาต่อต่างประเทศ	3.51	1.47	มาก	3.32	1.52	ปานกลาง

จากตารางที่ 37 พบว่า อาจารย์เพศชาย มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากในด้านต่อไปนี้คือ ข้อจำกัดด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.10$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.65$) และข้อจำกัดด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.51$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

และอาจารย์เพศหญิง มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากในด้านต่อไปนี้คือ ข้อจำกัดด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=3.91$) ข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.88$) และข้อจำกัดด้านแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า ($\bar{X}=3.69$) ส่วนข้อจำกัด/อุปสรรคด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพการพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เปรียบเทียบการพัฒนาด้านวิชาการของคณาจารย์ทั้ง 3 คณะ 1 วิทยาลัยจำแนกตามอายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน
3. ค้นหาปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาด้านวิชาการของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์จากทุกภาค/แผนกวิชา ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่ทำหน้าที่สอนในระดับปริญญาตรีมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา รวมประชากรทั้งสิ้น 353 คน แต่ประชากรที่ปฏิบัติงานในช่วงที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษามีจำนวน 241 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 148 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

สรุปผลการวิจัย

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศหญิง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 50.8 มีอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.6 มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.4 มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.9 สำเร็จการศึกษาในสาขาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านมนุษยศาสตร์ และด้านการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.8 เท่ากันทั้ง 3 ด้าน

2. ในด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า มีการพัฒนาตนเองจากการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชามากที่สุด รองลงมาคือ การอ่าน/ค้นคว้าจากวารสาร และการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากโทรทัศน์ ส่วนการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากวีดิทัศน์จะน้อยที่สุด

เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษาและสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า อาจารย์เพศชาย อายุน้อยกว่า 30 ปี – อายุ 40 ปี มีประสบการณ์ในการสอน 1 – 10 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี สำเร็จการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าในสาขาวิชาจากเว็บไซต์ต่างๆ ทาง Internet มากที่สุด

และพบว่าอาจารย์เพศหญิง อายุมากกว่า 40 ปี มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สำเร็จการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชามากที่สุด

ส่วนการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าทางสาขาวิชาจากโทรทัศน์นั้น พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน 11 – 15 ปี สำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ มีการปฏิบัติด้านนี้มากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการพัฒนาตนเองในการอ่าน/ค้นคว้าข้อมูลจากทรัพยากรสารสนเทศของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบตามตัวแปรอายุ วุฒิทางการศึกษา สาขาวิชา และประสบการณ์ในการสอน พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3. การประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้จากการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และได้นำความรู้เหล่านั้นมาสอดแทรก/เสริมในเนื้อหาที่สอนโดยทำเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 73.7

และมีการประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองโดยการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ ร้อยละ 54.2 โดยเฉลี่ยจำนวน 5.86 เรื่อง (ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา)

การรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ ร้อยละ 64.2 โดยเฉลี่ยจำนวน 4.38 เรื่อง มีการทำวิจัยเดี่ยวร้อยละ 52.5 โดยเฉลี่ยจำนวน 2.32 เรื่อง มีการทำวิจัยเป็นที่ร้อยละ 71.1 โดยเฉลี่ยจำนวน 1.97 เรื่อง

มีการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชาร้อยละ 23.7 โดยเฉลี่ยจำนวน 0.56 เรื่อง และการประยุกต์ใช้ความรู้ในการขอ/เพิ่มตำแหน่งทางวิชาการมีผู้ปฏิบัติร้อยละ 77.1

เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่าอาจารย์เพศชาย อายุ 36 – 40 ปี มีประสบการณ์ในการสอน 11 – 15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท และสำเร็จการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์ มีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้โดยการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด

อาจารย์เพศชาย อายุมากกว่า 40 ปี มีประสบการณ์ในการสอน 6 – 10 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก และสำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ มีการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้โดยการรับเชิญเป็นวิทยากรในการบรรยายพิเศษ/แสดงปาฐกถาต่างๆ มากที่สุด

อาจารย์เพศชาย อายุมากกว่า 40 ปี มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก และสำเร็จการศึกษาทางด้านศึกษาศาสตร์ มีการประยุกต์ใช้ความรู้โดยการทำวิจัยแบบเป็นที่มากที่สุด

อาจารย์เพศหญิง อายุ 36 – 40 ปี ประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก และสำเร็จการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการประยุกต์ใช้ความรู้โดยการทำวิจัยเดี่ยวมากที่สุด

อาจารย์เพศหญิง อายุ 30 – 35 ปี ประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก และสำเร็จการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีการประยุกต์ใช้ความรู้โดยการทำวิจัยแบบสหสาขาวิชามากที่สุด

เหตุผลที่คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไม่ขอ/เพิ่มตำแหน่งทางวิชาการ เรียงตามลำดับดังนี้ หน่วยงานไม่เห็นความสำคัญ คิดเป็นร้อยละ 98.3 หน่วยงานไม่สนับสนุนและมีความจำกัดด้านงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 97.5

4. การเข้าร่วมกิจกรรมของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า ไม่ว่าหน่วยงานใดจะเป็นผู้จัดกิจกรรมในการพัฒนาด้านวิชาการ อาจารย์ส่วนใหญ่จะเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง

และพบว่า ความต้องการมากที่สุดในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์คือ การไปศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ (Short Course) เกี่ยวกับสาขาวิชา/เรื่อง ที่สนใจ คิดเป็นร้อยละ 79.7 และเห็นวาระระยะเวลาที่สมควรจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนา ด้านวิชาการคือ ช่วงระหว่างปิดภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 60.2 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมควรมาจากสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

5. ข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในระดับมากคือ ข้อจำกัดในการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ($\bar{X}=4.00$) และข้อจำกัดด้านเวลา ($\bar{X}=3.77$)

เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา พบว่า อาจารย์ทั้งชายและหญิง ทุกช่วงอายุ ทุกช่วงประสบการณ์ในการสอน มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สำเร็จการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านมนุษยศาสตร์และด้านศึกษาศาสตร์มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการมากที่สุด คือ ด้านการศึกษาดูงานในต่างประเทศ

และพบว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท สำเร็จการศึกษาทางด้านสังคมศาสตร์ มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการมากที่สุดคือ ด้านเวลา ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการมากที่สุด คือด้านการศึกษาต่อในต่างประเทศ

อภิปรายผล

1. การค้นคว้าหาความรู้ของคณาจารย์มีการติดตามความรู้ความก้าวหน้าจากทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท มากน้อยแตกต่างกันไป แต่โดยภาพรวมคือคณาจารย์มีการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และมีการพัฒนาตนเองตลอดเวลา เพื่อให้การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์ (2541 : 257) ได้กล่าวไว้ว่า สำนักแห่งจริยธรรมในอาชีพของอาจารย์ก็คือ การตั้งใจและได้ทำตามบทบาทและภาระหน้าที่ของอาจารย์อย่างครบถ้วน เต็มที่และมีประสิทธิภาพ ถ้าอาจารย์มหาวิทยาลัยมีสำนักและมีจริยธรรม ต้องหมั่นหาความรู้อยู่เสมอ ต้องอ่านบทความและงานวิจัยในเชิงวิชาการของตนเอง ต้องทำการวิจัยในสาขาตนเองอยู่เสมอ และเมื่อแสวงหาความรู้แล้ว บทบาทของอาจารย์คือสอนนิสิต อาจารย์ควรเตรียมการสอนอย่างตั้งใจและให้สิ่งต่างๆ กับนิสิตอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเฉลิม มลิลลา (2528) ที่กล่าวถึงคุณลักษณะของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่ดีที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ต้องมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้ประกอบการสอน มีความสนใจที่จะใช้ห้องสมุดและแหล่งวิชาการเสมอๆ ส่วนลักษณะสำคัญเฉพาะด้านของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ดีคือ มีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ และมีการค้นคว้าวิจัย และเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เพราะในการบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าปฏิบัติงานนั้น ได้มีการกำหนดคุณสมบัติและกฎเกณฑ์ไว้เป็นอย่างดี แต่กฎเกณฑ์ต่างๆ นั้น หาได้เป็นหลักประกันที่ดีที่สุดที่จะได้คนที่เหมาะสมแก่หน้าที่เสมอไปไม่ เพราะปัจจุบันวิทยาการต่างๆ ได้เจริญก้าวหน้าไปมาก ได้มีการค้นพบกฎเกณฑ์ใหม่ๆ ซึ่งนำมาใช้แทนของเก่าอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจึงทำให้คนที่เคยเหมาะสมอยู่ในสมัยหนึ่ง กลายเป็นคนหย่อนความเหมาะสมไปอีกในสมัยหนึ่งได้โดยง่าย (สมพงษ์ เกษมสิน, 2523 : 182) กล่าวโดยสรุป อาจารย์มหาวิทยาลัยจะมีคุณภาพได้ จะต้องมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ พบว่า มีการอ่านและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือในสาขาวิชามากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหนังสือในสาขาวิชาจะให้ข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ อีกทั้งยังมีรายละเอียดครอบคลุมในเรื่อง/หัวข้อที่

เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ มากกว่าทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นๆ รองลงมาคือ การติดตามความรู้จากวารสารและโทรทัศน์ มีการนำเสนอความก้าวหน้าและพัฒนาการของวิทยาการสาขาต่างๆ ซึ่งช่วยให้ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ แต่ที่มีการติดตามในระดับรองลงมาอาจเป็นเพราะ วารสารและโทรทัศน์อาจไม่มีเรื่องราวที่น่าสนใจหรือตรงกับความต้องการของคณาจารย์ในเวลานั้น หรือมีเพียงบางเรื่องเท่านั้น จึงทำให้คณาจารย์ส่วนใหญ่ยังยึดถือข้อมูล ความรู้จากหนังสือในสาขาวิชาเป็นหลัก

จะเห็นได้ว่า อายุ สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน ที่ต่างกัน จะมีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยการติดตามความรู้จากทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติของสาขาวิชาแต่ละอย่างแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวรรณีย์ ศรีคุณ (2521) ที่พบว่า อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาด้านวิชาการแตกต่างกัน

2. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์พบว่า มีการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่มากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโดยปกติคณาจารย์มีการติดตามความรู้/ความก้าวหน้าในวิทยาการใหม่ๆ เป็นประจำอยู่แล้ว การที่จะนำความรู้ที่ได้นั้นมาถ่ายทอด/เขียนเป็นบทความเพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไปได้ทราบจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ไม่ยากนัก เป็นการทำหน้าที่สืบสานวิชาการ และประเมินความรู้ไว้ให้แก่วงวิชาการต่อไป (ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์, 2541 : 258) ทำให้คณาจารย์มีการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่มากกว่าการประยุกต์ใช้ความรู้ในด้านอื่นๆ

ส่วนในเรื่องการทำวิจัยไม่ว่าจะเป็นการวิจัยเดี่ยว วิจัยเป็นทีม หรือวิจัยแบบสหสาขาวิชาจะมีการปฏิบัติโดยเฉลี่ยจำนวนเรื่องน้อยมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการส่งเสริมงานวิจัยยังไม่กว้างขวางเท่าที่ควร งบประมาณเพื่อการวิจัยยังมีน้อย (ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์, 2541 : 222) ข้อจำกัดในหลายๆ ด้าน ดังที่คณาจารย์ได้ให้เหตุผลไว้ข้างต้นแล้วว่าทำไมจึงไม่ทำวิจัยหรือทำกันน้อย เหตุผลที่สำคัญคือ กำลังเขียนตำรา หรือมุ่งเขียนตำรามากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิรเนาว์ ทศศรี (2533) พบว่า วิธีการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์พยาบาล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ต้องการมากที่สุดคือ การเขียนตำราทางวิชาการ

และแตกต่างจากงานวิจัยของเตือนจิตต์ จิตต์อารี (2537 : 28) ซึ่งพบว่า ศักยภาพส่วนตนของคณาจารย์มีผลในการส่งเสริมให้ทำงานค้นคว้าวิจัย มากกว่าสิ่งเร้าภายนอก

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ไม่ว่าหน่วยงานใดจัด คณาจารย์ส่วนใหญ่ก็จะเข้าร่วมกิจกรรมเป็นบางครั้ง เหตุผลที่คณาจารย์ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่คณะหรือมหาวิทยาลัยจัด เป็นเพราะติดสอน และไม่มีเวลา เหตุผลที่คณาจารย์ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่หน่วยงาน/สถาบันอื่นจัด จะมีเหตุผลที่สำคัญคือในเรื่องงบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องการพัฒนาคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต พบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาตนเองคือเรื่องการจัดสรรงบประมาณในการอบรม งบประมาณไม่เพียงพอ (มนสิข สิริธสมบุรณ์, 2536 : 81) ประกอบกับกิจกรรมส่วนใหญ่มักจัดที่ส่วนกลางหรือกรุงเทพมหานคร ทำให้การเดินทางจากไปเข้าร่วมกิจกรรมของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีจะเสียค่าใช้จ่ายสูง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่าเดินทาง ค่าที่พัก รวมทั้งค่าลงทะเบียนด้วย ทำให้บางภาค/คณะจะต้องมีการหมุนเวียนกันไป คณาจารย์จึงเข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นบางครั้งเท่านั้น

และในเรื่องความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์คือการไปศึกษาเพิ่มพูนความรู้ (Short Course) เกี่ยวกับสาขาวิชา/เรื่องที่สนใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณาจารย์ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท และมีเหตุผลหลายประการที่คณาจารย์ไม่ต้องการไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลในเรื่องการใช้ทุน อายุ ปัญหาสุขภาพ หรือภาระครอบครัว จึงทำให้ไม่สามารถทุ่มเทให้กับการศึกษาที่ต้องใช้ระยะเวลาอันได้ จึงสนใจการศึกษาในระยะสั้นๆ เฉพาะเรื่องเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น

4. ข้อจำกัด/อุปสรรคในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการของคณาจารย์ในระดับมากคือ เรื่องการศึกษาดูงานในต่างประเทศ ที่เป็นเช่นนี้เพราะมหาวิทยาลัยมีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณ การไปศึกษาดูงานในต่างประเทศนั้นมีค่าใช้จ่ายสูงมาก ถ้าไม่มีหน่วยงาน/สถาบันในประเทศนั้นๆ ให้การสนับสนุน ก็ยากที่คณาจารย์จะมีโอกาสเช่นนั้นได้ ฉะนั้นผู้บริหารทุกระดับควรพิจารณาว่า จะทำอย่างไรที่จะให้ภาค/คณะได้รับความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาภาค/คณะ และมหาวิทยาลัยในระยะยาวต่อไป เพราะการศึกษาดูงานจะเป็นการนำเอาประสบการณ์ใหม่ๆ มาปรับปรุงการปฏิบัติงาน ให้ก้าวหน้ากว่าที่เป็นอยู่ (หวน พิณรุฬพันธ์, 2528 อ้างถึงใน จีรเนาว์ ทศศิริ, 2533 : 14-15) ที่สำคัญมหาวิทยาลัยนั้นมีภารกิจและหน้าที่เพื่องานวิชาการ วิชาชีพของอาจารย์มหาวิทยาลัยจึงเป็นอาชีพของวิชาการ และเป็นวิชาชีพที่มีการต่อเนื่องทางวิชาการ ได้รับการพัฒนาจากนักวิชาการด้วยกันเอง อาจารย์มหาวิทยาลัยจึงมีวัฒนธรรมในทางวิชาชีพของตนเองโดยเฉพาะ เป็นวัฒนธรรมของการแสวงหาความลึกซึ้งและความเป็นเลิศ หน้าที่ของอาจารย์จึงต้องแสวงหาความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาและเผยแพร่วิชาการของสาขาตนเองอยู่เสมอ (ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์, 2541 : 254)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากคณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีในการพัฒนาด้านวิชาการ มีดังนี้

1. หน่วยงานต้องมีแผนพัฒนาระดับการศึกษาของบุคลากรที่ชัดเจน
2. หน่วยงานต้องมีกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่จะพัฒนาบุคลากรเป็นประจำอย่างต่อเนื่องทุกปี
3. หน่วยงานต้องมีแผนแต่ละปีในการจัดสรรงบประมาณให้บุคลากรในการพัฒนาตนเองแต่ละปี
4. ควรได้ทำงานที่ตนเองชอบ ภาควิชา คณะ และมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนจะมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาตนเองมากขึ้น
5. คณะและมหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการช่วยพัฒนาบุคลากรให้มากกว่าที่เป็นอยู่
6. ห้องสมุดยังแยะในด้านบริการ ไม่ได้ช่วยพัฒนาเลย ควรพัฒนาแหล่งข้อมูลเพื่อช่วยการค้นคว้า ศึกษาวิจัยให้มากขึ้น
7. แหล่งทุนการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิทางการศึกษา / การศึกษาระยะสั้นน้อยเกินไป

8. กระบวนการพี่เลี้ยงสำหรับแนะนำหรือดูแลการทำวิจัย การเขียนบทความวิชาการยังไม่มีมาตรฐานชัดเจน
9. กิจกรรมที่คณะ / วิทยาเขตเป็นฝ่ายจัดให้บุคลากรยังไม่มากและหลากหลายเท่าที่ควร
10. หากทราบเป้าหมาย (Aim) ของคณะ / มหาวิทยาลัย ผู้ทำงานจะมีแนวทางการทำงานและพัฒนาตนเองได้ถูกทิศทาง
11. ควรจัดตั้งกองทุนขึ้นมารับผิดชอบด้านพัฒนาอาจารย์โดยเฉพาะเรื่องค่าใช้จ่าย แหล่งทุน และติดต่อสถานที่เรียนให้ อย่าคาดหวังให้อาจารย์ติดต่อหาแหล่งทุน / สถานที่เรียนเอง
12. ผู้บริหารทุกระดับควรเปิดรับฟังความคิดเห็นให้มากและดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อแก้ไขปัญหา มิใช่เป็นลักษณะคลื่นกระทบฝั่ง ฟังแล้วหายๆ
13. อาจารย์ควรมีแผนงานของตนเอง เช่น ในระยะ 5 ปี จะทำอะไรบ้าง วิจัยเรื่อง เขียนบทความหรือตำราที่เรื่อง ควรตั้งเป้าไว้แล้วทำให้ได้ตามแผน
14. คณะควรรวบรวมแผนงานของอาจารย์แต่ละคน เพื่อวิเคราะห์ภาพรวมของคณะในระยะ 5 ปี แล้วนำมาพิจารณาสนับสนุนในส่วนต่างๆ เช่น หาแหล่งทุน หรือสนับสนุนในด้านอื่นๆ
15. คณะควรจัดอบรมเรื่องระเบียบในการขอตำแหน่งทางวิชาการให้เป็นการเฉพาะสำหรับผู้ที่ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ เนื่องจากปัจจุบันมีระเบียบใหม่ๆ เข้ามา
16. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนในทุกด้านตลอดเวลา เพื่อพัฒนาคุณภาพของอาจารย์
17. มหาวิทยาลัยต้องสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้มากที่สุด โดยจัดให้มีการบรรยายพิเศษโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ควรมีการจัดเสวนาทางวิชาการ และการนำเสนอผลงานวิจัยเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง
18. ควรเพิ่มงบประมาณสนับสนุนการไปร่วมประชุมสัมมนา และการศึกษาดูงานเพิ่มขึ้น
19. ควรมีงบประมาณด้านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น
20. ควรจัดให้มีกลุ่มและผู้นำกลุ่มในการพัฒนาการวิจัย

21. ควรจัดให้มีวารสารที่มีเกณฑ์การเขียนบทความไม่สูงนัก สำหรับผู้เขียนบทความในระยะแรก
22. ควรจัดให้มีการประชุมเสนอผลงานวิจัยในระดับคณะ วิทยาเขต มหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี
23. ควรมีการสำรวจความสนใจ และจัดการอบรมหรือสัมมนาในหัวเรื่องที่มีผู้สนใจและเป็นประโยชน์ในการนำมาใช้งานจริง
24. ควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ในช่วงสุดสัปดาห์ เพราะหากอยู่ภายในสัปดาห์ อาจเสียโอกาสเพราะมีภาระงานสอน
25. อาจารย์ควรมี "สภาพใจสู้" มากกว่าที่เป็นอยู่ เพราะมหาวิทยาลัยซึ่งบจัดประชุมบรรยายมากพอสมควร แต่อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ใช้เวลาตรงจุดนี้ จึงขาดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มหาวิทยาลัยอาจถึงจุดล่มสลายในการพัฒนาบุคลากร เพราะตัวบุคลากรเองไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ศรัทธา และไม่เห็นความจำเป็นในการที่จะพัฒนาตนเองในฐานะอาจารย์มหาวิทยาลัย
26. การพัฒนาตนเองนั้นความสำคัญอยู่ที่จิตวิญญาณของแต่ละบุคคลในการสำนึกหน้าที่โดยมีหน่วยงานให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศ ฉะนั้นมหาวิทยาลัย คณะ บรรยากาศทางวิชาการ และงบประมาณต้องมีอยู่เสมอ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกในการที่จะพัฒนาตนเอง
27. อาจารย์ท่านใดที่สอนมานานเกิน 25 ปี มหาวิทยาลัยควรพิจารณาให้ตำแหน่งทางวิชาการเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในฐานะที่สอนมานาน มิใช่ว่าจะมาดูแลแต่การเขียนหนังสือหรือทำวิจัย แต่ควรพิจารณาเรื่องการเรียนการสอนควบคู่กันไปด้วย
28. อาจารย์ควรทำประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่ไม่ใช่อยู่แต่บนหอคอยงาช้าง
29. ควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้เข้าร่วมอบรมเพิ่มพูนความรู้ในหลักสูตรระยะสั้น และระยะยาวในสาขาวิชาที่สอนจากมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ
30. สร้าง / ปลุกฝังจิตสำนึกให้มากกว่าการบ่อนให้
31. หากต้องการพัฒนาตนเองด้านวิชาการต้องไม่รับตำแหน่งผู้บริหาร
32. จัดทำโครงการพัฒนาอย่างเป็นระบบทั้งในระดับคณะ และมหาวิทยาลัย
33. กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำสำหรับการพัฒนาตนเอง

34. ควรมีแผนพัฒนาตนเองของอาจารย์โดยกำหนดทุก 3-5 ปี ต่อครั้งในการไปศึกษาอบรมหรือเสวนาผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง ทั้งในและต่างประเทศ

35. การทำหน้าที่สอนและเป็นผู้บริหาร จะไม่มีเวลาในการพัฒนาตนเองด้านวิชาการโดยเฉพาะปัจจุบันมีเรื่องเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และการเตรียมตัวออกนอกระบบ ทำให้ผู้บริหารในระบบต่างๆ ต้องทำเอกสารเกี่ยวกับเรื่องนี้

36. การทำผลงานทางวิชาการต่างๆ ไม่ค่อยมีบุคลากรช่วย อาจารย์ต้องศึกษาค้นคว้า เขียน ทำต้นฉบับ ตรวจสอบต้นฉบับ หาโรงพิมพ์ จัดพิมพ์เอกสาร ฯลฯ ซึ่งเสียเวลามาก ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ ไม่อยากทำ

37. อาจารย์แต่ละท่านควรมีการแบ่งเวลา / จัดสรรเวลาให้ดี

38. คณะควรจัดอบรมในสาขาที่เปิดสอนระหว่างปิดภาคการศึกษา

39. ควรจัดไปดูงานต่างประเทศ ในสาขาวิชาที่สอนระหว่างปิดภาคการศึกษา

40. มหาวิทยาลัยควรจัดทำเป็น Workshop อย่างจริงจัง

41. มหาวิทยาลัยควรจัดสรรทุน (การพัฒนาตนเอง, การศึกษาต่อ) ให้กับบุคลากรอย่างทั่วถึง ไม่ควรเน้นเฉพาะด้านมากเกินไป เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งบางครั้งมีทุนมากกว่าคน แต่ในส่วนของศิลปศาสตร์ยังขาดแคลน และยังมีบุคลากรอีกมากที่มีความสามารถแต่ไม่มีโอกาส

42. หมั่นติดตามความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ

43. ต้องทำงานวิจัยในสาขาที่ถนัดเพื่อเป็นฐานการเรียนรู้ต่อ

44. ฝึกฝนความสามารถด้านภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน ตลอดเวลา

45. อาจารย์ควรมีแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวในการพัฒนาตนเองเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนพร้อมกับแนวทางการดำเนินการ

46. มหาวิทยาลัยควรซื้อตำรางบประมาณ เครื่องมือ และเสรีภาพทางความคิด

47. ควรจัดให้มีการอบรมการเขียนบทความทางวิชาการ และการเขียนเค้าโครงการวิจัย

48. ควรสนับสนุนงบประมาณให้คณะผลิตวารสารของตนเองได้โดยควบคุมให้มีคุณภาพ เพราะบุคลากรมีข้อจำกัดในการเผยแพร่ผลงาน ต้องรอคิวซึ่งบางครั้งใช้เวลาเป็นปี

49. มหาวิทยาลัยควรให้โอกาสแก่อาจารย์ให้สามารถไปร่วมประชุมสัมมนาในต่างประเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องโดยการสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอ
50. ในการค้นคว้าหาความรู้ต่างๆ อาจารย์ควรอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เขียนโดยนักเขียนตะวันออกและตะวันตก
51. ต้องมีความมุ่งมั่นจริงจัง
52. มหาวิทยาลัยควรลงทุนเรื่องวารสารต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอว่านี้ และจัดหาแหล่งข้อมูลที่ติดต่อเชื่อมโยงได้ง่าย
53. หากเป็นไปได้ควรเปิดโอกาสให้ไปศึกษาค้นคว้าระยะสั้นในต่างประเทศ
54. ควรมีการสร้างเครือข่ายวิชาการต่างสถาบัน
55. ผู้บังคับบัญชาควรให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างเต็มที่
56. ห้องสมุดปิดเร็วเกินไปเป็นอุปสรรคต่อการค้นคว้า
57. มหาวิทยาลัยควรมีห้องสมุดที่ดี มีความพร้อมทั้งในด้านสถานที่ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก
58. ควรมีการประเมินผลความพึงพอใจด้านการสนับสนุนการพัฒนาราชการเป็นประจำทุกปี และควรนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพิจารณาหาทางแก้ไขกันอย่างจริงจัง

บรรณานุกรม

เกศินี หงส์นันท์ (2531) “ยุทธวิธีในการบริหารงานบุคคลในรัฐวิสาหกิจ”

ว.กรมบัญชีกลาง 29(4)(ก.ค.-ส.ค.) 79-89

จินตนา ยูนิพันธ์และคณะ (2530) รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาตนเองของ

พยาบาลไทย กรุงเทพฯ : [ม.ป.พ.]

จิรเนาว์ ทศศรี (2533) การพัฒนาตนเองด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะ

พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สงขลา : คณะพยาบาล
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ฉลวย สีนประเสริฐ (2532) “การพัฒนาอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา”

การศึกษาแห่งชาติ 23(5)(มิ.ย.-ก.ค.) 12-19

เฉลิม มลิลลา (2528) “ลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ดี” ว.รามคำแหง

10(3)(ก.พ.) 123-135

เดือนจิตต์ จิตต์อารี (2537) “ปัจจัยที่ส่งผลให้คณาจารย์ในมหาวิทยาลัยทำการสอน

บริหาร วิชาการ วิจัยและบริการชุมชน” ข่าวสารวิจัยการศึกษา 17(3)

(ก.พ.-มี.ค.) 28-34

นงเยาว์ ธาราศรีสุทธิและคณะ (2529) หลักการบริหารโรงเรียนมัธยม กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525) ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา กรุงเทพฯ : ภาควิชา

บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เนื่องนิตย์ จำแก้ว (2537) การศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียน
ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการ
ศึกษา 7 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
นเรศวร

ประชุม รอดประเสริฐ (2528) การบริหารบุคลากรทางการศึกษา กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พนัส หันนาคินทร์ (2530) การบริหารบุคลากร กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช

_____ (2526) การบริหารบุคลากรโรงเรียน พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก

_____ (2542) ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพ็ญแข แสงแก้ว (2541) การวิจัยทางสังคมศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ :
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ไพฑูรย์ สีนลาร์ตน์ (2541) จำเป็นต้องปฏิรูประบบการศึกษาไทย กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มนสิข สิริสมบุญ (2536) “รูปแบบการพัฒนาคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย”
การศึกษาแห่งชาติ 27(3)(ก.พ.-มี.ค.) 78-82

มานิดา เพชรรัตน์ (2529) การศึกษาปัญหาและความต้องการด้านการวิจัยของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยในภาคใต้ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาการอุดม
ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา

เมธี ปิณฑนานนท์ (2523) การบริหารบุคลากรในวงการศึกษานครปฐม :
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ยนต์ ชุ่มจิต (2535) การพัฒนาครู กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

สมพงษ์ เกษมสิน (2523) การบริหารงานบุคคลแผนใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช

สมาน รังสิโยกฤษฎ์ (2530) ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.

สุธีระ ทานตวนิช (2519) บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517 วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

สุวรรณี ศรีคุณ (2521) ปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านวิชาการของ
คณาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญา
โท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา

เสริม พัดชุมพร (2529) การพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒใน
ทรรศนะของผู้บริหารและอาจารย์มหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ระดับปริญญา
โท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก